

dg/32

**Tussentijdse
Procesevaluatie
van het Bestuurlijk
Criminaliteitspreventie
Projekt Randwyck
Maastricht**

Rijksuniversiteit Limburg Maastricht,
Bureau Criminaliteitspreventie Amsterdam.

Jaop Beckers en Harm Jan Korthals Alles.

Met medewerking van:
A.G. van Dijk van
Bureau Criminaliteitspreventie en
G. v.d. Heuvel van de Rijksuniversiteit
Limburg.

Maastricht, april 1989.

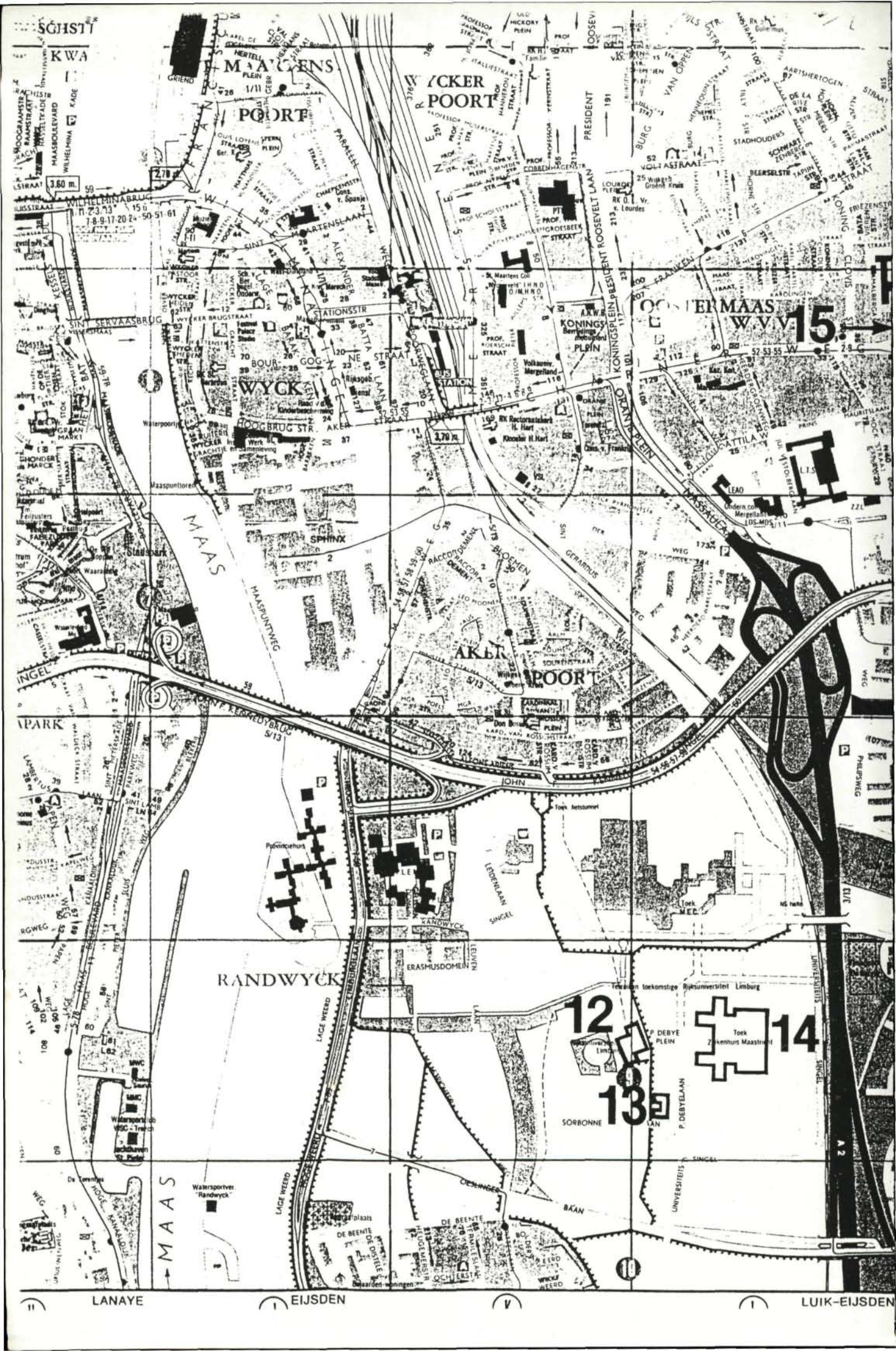
INHOUDSOPGAVE

	pagina
1. Inleiding	1
2. Chronologisch overzicht van de activiteiten en de gebeurtenissen in het kader van het projekt	3
2.1. Interviews met de gebruikers van Randwyck	3
2.2. De Werkgroep Stedebouwkundige Uitwerking (WSU)	3
2.3. Het Gebruikersoverleg	5
2.4. De werkgroepen	7
2.4.1. De stuurgroep	7
2.4.2. De werkgroep Beveiliging	10
2.4.3. De werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid	11
2.4.4. De werkgroep Bewoners	12
2.5. Algemeen beleid	13
2.5.1. De coördinatiegroep voorkoming veelvoorkomende criminaliteit	13
2.5.2. De begeleidingscommissie	13
2.6. Belangstelling van buitenaf	14
2.7. Samenvatting	15
3. De ontwerpfase	16
3.1. Inleiding	16
3.2. De ontwerpfase nader bekeken in Randwyck	17
3.3. Confrontatie van denken en doen en knelpunten	20
3.4. Samenvatting	25
4. De bouwfase	26
4.1. Inleiding	26
4.2. De bouwfase nader bekeken in Randwyck	26
4.2.1. Woningen van Bouwinitiatief	27
4.2.2. Woningen van Slokker	27
4.2.3. Woningen van Stienstra	28
4.2.4. Woningen van drs Ruijters	28
4.2.5. NSAW- woningen	29
4.2.6. Studentenwoningen	30

4.3.	Samenvatting, knelpunten en suggesties voor verbetering	30
5.	De beheerfase	32
5.1.	Wat is de beheerfase?	32
5.2.	Verskillende beheerders in Randwyck	32
5.3.	Beheer en Gebruikersoverleg	33
5.4.	Rol van gemeente en politie	35
5.5.	Samenvatting en conclusies	35
6	Conclusies en aanbevelingen	36

Bijlagen
Noten

SCHIST
KWA

3,80 m

18-9-17-20-24-50-51-61

WILHELMINABRUG

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

15 10

MAAS

MAAS

MAAS

MAAGENS

POORT

WYCKER
POORT

WYCK

AKER
POORT

RANDWYCK

12
13

14

LANAYE

EIJSDEN

V

I

LIJK-EIJSDEN

INLEIDING

Medio 1987 wordt een verzoek van de Gemeente Maastricht voor subsidiëring van een Bestuurlijk Criminaliteitspreventie Project voor Randwyck Maastricht door de Stuurgroep Bestuurlijke Preventie van Criminaliteit (SBPC) gehonoreerd, zodat het project in oktober 1987 officieel van start kan gaan.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door twee medewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg, waarvan een speciaal voor dit project aangetrokken, en twee medewerkers van Bureau Criminaliteitspreventie te Amsterdam.

Randwyck, een nieuw stadsdeel in ontwikkeling, ligt enerzijds ten zuidoosten van het centrum van Maastricht en anderzijds in de groene uiterwaarden van de Maas.

Randwyck heeft een aantal belangrijke stedenbouwkundige- en planologische kenmerken:

- de wijk kent aan drie zijden duidelijke afgrenzingen (Ringweg Zuid; snelweg en spoorlijn; provinciale weg en Maas);
- er liggen een aantal zeer grote gebouwen, zoals het Maastrichts Expositie en Congres Centrum (MECC) en het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM);
- een groot deel van het gebied is nog leeg (voornaamste bestemming woningbouw).

Kortom Randwyck moet in de toekomst in de ogen van de stadsbestuurders op bestuurlijk en economisch gebied een bruisende wijk van de provinciehoofdstad worden. Dit betekent echter ook dat Randwyck in potentie een gebied wordt met een tamelijk hoog criminaliteitsrisico

Doelstellingen van het project:

In de onderzoeksopzet worden voor het project drie doelstellingen geformuleerd:

1. Randwyck moet in planologisch en bouwkundig opzicht een zo veilig mogelijke wijk worden;
2. het ontwikkelen van een wijze van beheer van de verschillende gebouwen en de wijk als geheel waarin zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met criminaliteitspreventie;
3. het verkrijgen van inzicht in het proces waardoor preventiebelangen worden ingebouwd tijdens de verschillende fasen van ontwerp, bouw en beheer.

*Belan maande
van leuven de
fischer*

Doel en opzet van de tussentijdse procesevaluatie

De doelstelling van deze rapportage is kortweg het geven van een tussentijds verslag van de voortgang en ervaringen tot nu toe in het Bestuurlijk Criminaliteitspreventie Projekt Randwyck. Daarbij wordt aangesloten op de derde doelstelling van dit projekt.

Bij de totstandkoming van dit verslag is gebruik gemaakt van een aantal bronnen, te weten:

- interviews met een groot aantal gebruikers van Randwyck gehouden in de periode januari- maart 1988;
- het rapport ' Randwyckers doen 't samen', waarin onder andere de resultaten van de interviews met de gebruikers worden weergegeven;
- interviews met een aantal voor Randwyck belangrijke functionarissen van de gemeente Maastricht, zoals : de wethouder van Volkshuisvesting, stadsvernieuwing en ruimtelijke ordening; het hoofd van de beleidssector Economische Aangelegenheden en Werkgelegenheid (EAW), de adjunct directeur van de dienst Stadsontwikkeling en de leden van de ambtelijke werkgroep Stedebouwkundige Uitwerking (WSU);
- notulen van vergaderingen;
- gesprekken met bewoners in de wijk en
- eigen waarnemingen en bevindingen van de onderzoekers.

Hoofdstuk 2: Chronologisch overzicht van de activiteiten en de gebeurtenissen in het kader van het project

2.1. : interviews met de gebruikers van Randwyck

Een van de eerste stappen in het kader van het project is het opzetten van een overlegorgaan, waarin gebruikers en bewoners van het Randwyckterrein vertegenwoordigd zijn.

Ten einde dit zogenaamde gebruikersoverleg goed van de grond te krijgen hebben de onderzoekers ervoor gekozen om de gebruikers (te weten de bedrijven/instellingen en enkele bewoners) eerst te interviewen met betrekking tot hun wensen en ideeën ten aanzien van criminaliteitspreventie en het gebruikersoverleg.

In de periode januari- maart 1988 hebben een groot aantal vraaggesprekken plaatsgevonden.

Het resultaat hiervan is weergegeven in het rapport *"Randwyckers doen 't samen"* en is onder alle gebruikers verspreid. Het rapport dient als uitgangspunt voor de eerste bijeenkomsten van het gebruikeroverleg. Inmiddels is hiervan een tweede druk verschenen.

2.2. De (ambtelijke) Werkgroep Stedebouwkundige Uitvoering (WSU)

De werkgroep bestaat uit medewerkers van de volgende gemeentelijke diensten en afdelingen:

- de dienst Publieke Werken, afdeling verkeer, parkeren en marktzaken;
- de beleidssector Economische Aangelegenheden en Werkgelegenheid (de projectleider);
- de dienst Publieke Werken, afdeling groenvoorzieningen;
- de dienst Stadsontwikkeling, afdeling ruimtelijke planning (twee leden waaronder de voorzitter van de werkgroep);

De WSU houdt zich bezig met de planvorming in Randwyck.

Sinds oktober 1987 wordt door Bureau Criminaliteitspreventie (BCP) deelgenomen aan de tweewekelijkse vergadering van de WSU. Vanaf begin januari 1988 is ook de onderzoeker van de RL lid van de werkgroep.

BCP geeft adviezen voor de stedenbouwkundige inrichting vanuit de optiek sociale veiligheid en voorkoming van veel voorkomende criminaliteit.

De RL is vooral geïnteresseerd in het besluitvormingsproces in het algemeen en in het bijzonder de aandacht voor criminaliteitspreventie in dat proces.

De WSU gaat plekmatig te werk. Elke plek (Locatie) die in ontwikkeling is komt elke vergadering aan de orde, waarbij de procedure per vergadering een stukje verder komt (of stil blijft staan, bijvoorbeeld wanneer gewacht wordt op beslissingen of gegevens van instellingen buiten de WSU).

Voordeel van deze werkwijze is de goede beheersing van de procedure (ordelijk werken en kleine kans om zaken over het hoofd te zien). Nadeel is dat de grote lijn van de Randwyck-ontwikkeling wel eens uit het oog verloren wordt naarmate men dieper op de uitwerking van specifieke locaties ingaat.

Door BCP is tot nu toe tweemaal een zogenaamd "Stedenbouwkundig advies Randwyck" geproduceerd. Het eerste over de periode oktober 1987- januari 1988 en het tweede over de periode februari - april.

De twee adviezen zijn in de WSU getoetst aan de haalbaarheid ervan en het resultaat is neergelegd in een gemeenschappelijke notitie, die onder andere ook bestemd is voor de Begeleidingscommissie.

De adviezen en wat daarmee gedaan is komt vanaf hoofdstuk 3 aan de orde.

In het kader van deze procesevaluatie heeft de medewerker van de RL de leden van de WSU afzonderlijk geïnterviewd in juni 1988. Deze interviews dienen om inzicht te krijgen in de houding van de leden en de veranderingen die hierin optreden met betrekking tot criminaliteitspreventie. De resultaten van deze interviews worden verweven in de hoofdstukken 3 en 4.

Op 25 augustus 1988 hebben er aanvullende vraaggesprekken plaats gevonden met respectievelijk de heer Wevers (wethouder van Volkshuisvesting, stadsvernieuwing en ruimtelijke ordening), de heer Bolk (hoofd Economische aangelegenheden en werkgelegenheid) en de heer Hoorn (adj. dir. Dienst Stadsontwikkeling). Deze interviews staan aanvankelijk niet op het programma, maar worden door de onderzoekers noodzakelijk geacht nadat gebleken is dat de WSU bij de planvorming voor een bepaald project gepasseerd is.

In de vraaggesprekken komen onder andere aan de orde een aantal opinie-vragen over het onderwerp gebouwde omgeving en (sociale) veiligheid, de ruimtelijke inrichting van Randwyck en het thema criminaliteitspreventie.

De resultaten van deze interviews worden waar nodig aangehaald in hoofdstuk 3.

2.3. : het Gebruikersoverleg

Uit de interviews blijkt dat bijna alle gebruikers van Randwyck deelname aan het overleg zinvol vinden en dat er minstens 4 maal per jaar vergaderd dient te worden.

In 1988 vergadert het gebruikersoverleg 3 maal. De eerste bijeenkomst vindt plaats op 21 april bij de Provinciale Limbursche Electriciteits Maatschappij (PLEM) onder voorzitterschap van een van de medewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg. De opkomst is groot. De meeting staat voornamelijk in het teken van kennismaken, toelichting op het project en het maken van organisatorische afspraken. Verder wordt een stuurgroep in het leven geroepen, die voorstellen gaat uitwerken met betrekking tot doelstelling(en) en organisatiestructuur voor het overleg. Over de rol van deze stuurgroep later meer.

Het 2e gebruikersoverleg vergadert op 11 augustus 1988 in het Maastrichtse Expositie en Congrescentrum (MECC). Ondanks de vacantieperiode wordt ook deze vergadering goed bezocht. Aangezien er nog geen permanente voorzitter voor het overleg gevonden is, wordt de vergadering voorgezeten door een van de onderzoekers,

ditmaal een medewerker van Bureau Criminaliteitspreventie
Aan de orde komen respectievelijk: - de organisatiestructuur;- brief
aan Bureau Inspraak en Ondersteuning*;- een beveiligingsplan en het
oprichten van de werkgroepen "Beveiliging" , "Gebouwde Omgeving
en Veiligheid" en "Bewoners".

De gebruikers hebben per brief aan Bureau Inspraak en Ondersteuning
kenbaar gemaakt het wenselijk te vinden dat het bureau in het
project participeert.

Op 8 november 1988 komt het gebruikeroverleg voor de 3e maal
bijeën in het Provinciehuis. De opkomst valt ditmaal wat tegen in
die zin dat een aantal bedrijven het op het laatste moment laten
afweten (drukke werkzaamheden etc.). De bewoners zijn goed
vertegenwoordigd en de bedrijven matig.

Verder komen aan de orde: - vaststelling van de organisatie-
structuur;- verslag uit de werkgroepen en de problematiek rond
het voorzitterschap.

Het eerste overleg in het nieuwe jaar vindt plaats op 7 maart
bij de PLEM.

In het streven om de opkomst te maximaliseren wordt bij wijze van
experiment in de avonden vergaderd. De opkomst is redelijk.

Een aantal belangrijke zaken komen aan de orde, zoals:
een nieuwe voorzitter en secretaris (tot en met dit overleg
worden deze werkzaamheden verricht door de onderzoekers);
het beveiligingsplan; de oprichting van een bewonersplatform;
samenwerking met de ondernemersvereniging "Beatrixhaven";
een brief aan het College van Burgemeester en Wethouders met
het verzoek om de door de gemeente ingehuurd externe
stedebouwkundige te spreken over het belang van
criminaliteitspreventie. Deze stedebouwkundige doet onderzoek
naar de stedebouwkundige opzet, de architectuur en het wegen-
net in Randwyck-Noord. Zonodig wordt het oorspronkelijke plan
bijgesteld. De rapportage hierover wordt in juni a.s. verwacht.

*Bureau Inspraak en Ondersteuning is een onafhankelijk bureau van
de gemeente Maastricht dat er voor zorg draagt dat de inwoners van
de stad mee kunnen praten over belangrijke beslissingen die hun
aangaan en die door het gemeentebestuur genomen moeten worden.

Het Gebruikersoverleg vervult een spilfunctie in het hele projekt. (zie voor de organisatiestructuur en het huishoudelijk reglement de bijlagen 1 en 2).

Een groot knelpunt voor de onderzoekers is tot heden geweest dat zij een te sterk stimulerende rol hebben moeten spelen om het overleg op de rails te krijgen en te houden. Op zich is dat een oneigenlijke taak van de onderzoekers.

Meer dan een jaar hebben de onderzoekers het voorzitterschap en de secretariaatswerkzaamheden noodgedwongen voor hun rekening genomen. Dit laatste probleem is nu opgelost, omdat een vertegenwoordiger van de gemeente de rol van voorzitter gaat vervullen.

Kort samengevat kan ten aanzien van het gebruikersoverleg gesteld worden dat:

- het overleg de opstartfase achter de rug heeft;
- er een organisatiestructuur is, inclusief een huishoudelijk reglement;
- de kwestie van het voorzitterschap en secretariaat opgelost is .
- een drietal werkgroepen gevormd zijn, te weten: de werkgroep Beveiliging, de werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid en de werkgroep Bewoners.
- Bureau Inspraak en Ondersteuning positief gereageerd heeft op het verzoek van de gebruikers en inmiddels participeert in het Gebruikersoverleg en in de werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid;
- de kans groot is dat het Gebruikersoverleg instort, indien niet snel duidelijk resultaat wordt geboekt via inspraak of een eigen plan.

2.4. de werkgroepen

2.4.1. de stuurgroep

Tijdens het 1e Gebruikersoverleg van 21 april 1988 blijkt dat het aantal agenda punten te groot is met als gevolg dat een aantal belangrijke zaken niet aan de orde komen.

Een vijftal gebruikers zijn bereid een stuurgroep te vormen, die voor het volgende overleg de resterende agenda punten (van organisatorische aard) gaan uitwerken.

De stuurgroep, die voor het eerst vergadert op 31 mei 1988, formuleert voor het gebruikersoverleg als hoofddoelstelling:
het op de rails zetten van een institutionele structuur in de vorm van een projectgroep met overlegorganen met open kanalen naar de gemeente.

Voor het eerst komt ook aan de orde een praktijkgericht beveiligingsplan voor Randwyck, dat verder behandeld wordt in paragraaf 2.4.2. (zie ook bijlage 3)
Verder worden er afspraken gemaakt betreffende de secretariële ondersteuning.

De tweede stuurgroep vergadering vindt plaats op 20 juni 1988. Besproken worden onder andere:
- het verzoek aan Bureau Inspraak en Ondersteuning voor participatie in het project;
- het 1e Stedebouwkundig Advies van de heer Korthals Altes van Bureau Criminaliteitspreventie te Amsterdam.

Op 2 augustus 1988 komt de stuurgroep bij elkaar met als voornaamste doel het vaststellen van de agenda voor het Gebruikersoverleg op 11 augustus.
Ook worden dia's getoond over het inbouwen van preventieve maatregelen in het planproces.
De vertegenwoordiger van het MECC wil tijdens het Gebruikersoverleg mensen werven voor een op te richten werkgroep "Beveiliging". (zie paragraaf 2.4.2.)

Tijdens de vergadering van 7 september wordt het laatste Gebruikersoverleg geëvalueerd. De doelstelling van het overleg dient te worden aangescherpt. De uitkomst hiervan is dat op het Gebruikersoverleg wordt beslist over concrete en uitgewerkte voorstellen uit de werkgroepen ("bijna-hamerstukken"). De stuurgroep coördineert deze voorstellen.
De vraag wordt gesteld of het Gebruikersoverleg niet een vereniging of stichting moet worden. Hierover wordt de volgende vergadering (11 oktober 1988) informatie geleverd en zal er een gedachtenwisseling over dit onderwerp plaatsvinden.

De bijeenkomst van 11 oktober staat dan ook in het teken van de discussie omtrent de voor- en nadelen van een vereniging of stichting.

De stuurgroepleden die tijdens de vorige vergadering het idee gelanceerd hebben, blijken nu naar heroverweging tegen het oprichten van een vereniging of stichting.

Zij zijn van mening dat een vereniging of stichting waar bedrijven en bewoners lid van zijn kan leiden tot rolconflicten. Dit thema is dan ook voorlopig van de baan.

Op 2 november komt de stuurgroep voor de laatste keer in 1988 samen. Het belangrijkste agendapunt is de voorbereiding van het Gebruikersoverleg dat een week later zal plaatsvinden.

Het nieuwe jaar wordt geopend met een bijeenkomst op 12 januari waar voornamelijk gesproken wordt over het functioneren van de stuurgroep en het ongeduld dat er leeft bij de leden van het MECC en van de PTT ten aanzien van concrete resultaten. Zij geven bovendien te kennen dat zij zich wensen terug te trekken uit de stuurgroep. Als hoofdmotief wordt aangevoerd de drukke werkzaamheden binnen hun bedrijf.

De daar op volgende discussie leidt tot de volgende afspraken:

- de MECC vertegenwoordiger stopt met onmiddellijke ingang met de stuurgroep, maar blijft lid van het Gebruikersoverleg en van de werkgroep "Beveiliging";
- de PTT vertegenwoordiger blijft lid van de stuurgroep tot dat het Gebruikersoverleg goed op de rails staat en blijft daarna lid van het Gebruikersoverleg.

De stuurgroep komt op 14 februari inmiddels voor de achtste keer bijeen om twee redenen, namelijk het vaststellen van de agenda voor het 4e Gebruikersoverleg op 7 maart en om de 'crisis sfeer' te bezweren. Dit is door de positieve instelling van de stuurgroep dan ook gelukt. Een en ander heeft geresulteerd in een voorstel 'Huishoudelijk Reglement Gebruikersoverleg Randwyck', dat in het volgende Gebruikersoverleg van 7 maart wordt besproken (zie bijlage 2).

Met deze daad kan de stuurgroep haar werkzaamheden als beëindigd beschouwen en wordt dan ook opgeheven.

Hieronder volgen in vogelvlucht de belangrijkste activiteiten van de stuurgroep:

- de stuurgroep heeft 8 maal vergaderd;
- de stuurgroep heeft de agenda's voorbereid voor het gebruikersoverleg van augustus, november en maart 1989;
- de stuurgroep heeft voorstellen uit de werkgroepen ge-coördineerd en gestimuleerd;
- de stuurgroep heeft de doelstellingen geformuleerd voor het gebruikersoverleg en heeft een organisatiestructuur hiervoor ontworpen;
- de stuurgroep heeft ondersteuning gevraagd en gekregen van van Bureau Inspraak en Ondersteuning;
- de stuurgroep heeft een huishoudelijk reglement opgesteld;
- de stuurgroep heeft hiermee haar eigenlijke doelstelling bereikt en heft zich zelf op.

2.4.2. de werkgroep "Beveiliging"

Tijdens het 2e Gebruikersoverleg op 11 augustus 1988 worden 3 werkgroepen gevormd. Een hiervan is de werkgroep "Beveiliging" die zich als doel stelt een gemeenschappelijk beveiligingsplan te ontwikkelen voor Randwyck-Noord dat tevens makkelijk uitgebreid kan worden tot Randwyck-Zuid en het Cèramique-terrein.

De werkgroep heeft voor het eerst vergaderd op 7 september 1988 en vervolgens op 4 oktober en 2 november. Tijdens de eerste bijeenkomst wordt een concept Beveiligingsplan door het Hoofd Beveiliging van het MECC geïntroduceerd. In het kort houdt dit plan in het 's avonds en 's nachts per auto surveilleren van de gebouwen en terreinen van de aangesloten bedrijven/instellingen en bewoners(blokken). De surveillant heeft contact met een meldkamer, die zonodig de politie alarmeert.

(zie bijlage 3)

Het betreft hier een voorlopig plan dat tijdens de rit bijgesteld kan worden.

De leden van de werkgroep zijn van mening dat vooraf onderzocht moet worden of er voldoende belangstelling bij de gebruikers van Randwyck is voor een gemeenschappelijk beveiligingsplan en of zij bereid zijn geld hierin te investeren.

Door de onderzoekers wordt een vragenlijst opgesteld die op de vergadering van 2 november besproken wordt en onder de gebruikers verspreid op het Gebruikersoverleg van 8 november. De niet aanwezige gebruikers krijgen de vragenlijst

toegestuurd. Aan het verzoek om de ingevulde vragenlijsten binnen 2 weken te retourneren wordt door een aantal gebruikers niet voldaan. In enkele gevallen duurt het bijna 6 weken.

Half februari j.l. zijn de verspreide vragenlijsten binnen en kunnen verwerkt worden.

Na analyse van de gegevens blijken de ondervraagde gebruikers positief te staan tegenover het plan en zijn ook bereid om geld hierin te investeren. (zie bijlage 4)

De werkgroep komt op 3 maart bijeen om zich te beraden over de verdere gang van zaken.

Naast het besproken beveiligingsplan heeft de werkgroep 3 registratie-formulieren ontworpen t.b.v. de registratie van criminaliteit en overlast. Het is de bedoeling dat de gebruikers zelf deze formulieren invullen. Daar de gegevens van de politie nog onvolledig zijn krijgen de onderzoekers via deze formulieren een compleet beeld van wat er daadwerkelijk aan criminaliteit en overlast plaats vindt in Randwyck en kan er snel actie worden ondernomen op hetgeen uit de formulieren naar voren komt.

De registratieformulieren worden toegelicht en verspreid tijdens het Gebruikersoverleg op 7 maart. (zie bijlage 5) De ingevulde formulieren worden eenmaal per maand door de onderzoekers opgehaald hetgeen een gunstige invloed kan hebben op de 'invuldiscipline' en op de snelheid van het treffen van eventuele maatregelen.

2.4.3. Werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid

Eveneens wordt tijdens het Gebruikersoverleg van 11 augustus 1988 de werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid opgericht. De werkgroep heeft gekozen voor een beleidsgerichte aanpak met betrekking tot de planvorming in Randwyck.

De aanpak van de werkgroep bestaat onder andere uit:

1. het analyseren van verkeersprognoses
2. discussie met gemeentelijke en externe plannenmakers
3. het bestuderen van literatuur.

Naast de beleidsgerichte aanpak gaat de werkgroep zich ook bezig houden met concrete zaken, zoals het opsporen van knelpunten met betrekking tot de (sociale) veiligheid in de bestaande omgeving en het doen van voorstellen om deze knelpunten op te lossen.

De werkgroep vergadert voor het eerst op 6 september 1988. Deze bijeenkomst staat voornamelijk in het teken van de afbakening van het werkterrein. (zie hierboven)

De tweede bijeenkomst is op 11 oktober. De twee belangrijkste onderwerpen van gesprek zijn de deelname van Bureau Inspraak en Ondersteuning aan het project en een voorstel voor stroomlijning van de inspraak richting gemeente.

Dit voorstel wordt tevens besproken in de Werkgroep Stedebouwkundige Uitvoering en in de Begeleidingscommissie.

Op 13 december wordt wederom vergaderd. De recente ontwikkelingen in Randwyck worden besproken.

De werkgroep stelt zich verder tot taak om een "Bewonersplatform" te organiseren in Randwyck. Dit platform kan zich met alles wat betrekking heeft op de wijk bezig houden, maar als vast agendapunt moet steeds het item criminaliteitspreventie terug komen.

In het nieuwe jaar wordt voor het eerst vergaderd op 12 januari. Hoofditem is de organisatie van het bewonersplatform. Hiervoor wordt een plan de campagne bedacht.

De eerste informatieve bijeenkomsten met de bewoners vinden plaats op 28 februari en 28 maart in de harmoniezaal van Heugem. Bijna alle woonblokken of straten zijn vertegenwoordigd en zijn enthousiast.

2.4.4. de werkgroep "Bewoners"

De werkgroep "Bewoners" is de derde werkgroep die tijdens het 2e Gebruikersoverleg van 11 augustus is opgericht.

De werkgroep heeft zich tot doel gesteld binnen het kader van de groei van de wijk de reeds aanwezige bewoners van Randwyck in kaart te brengen teneinde een goede afvaardiging van bewoners in het Gebruikersoverleg te regelen.

Via een info folder over het project, die deur aan deur verspreidt wordt, denkt de werkgroep de bewoners te mobiliseren.

Er wordt begonnen met het inventariseren van de kontaktpersonen per straat, woonblok etc.

Tijdens de tweede bijeenkomst in oktober is het concept van de folder klaar en wordt besproken. De werkgroep wil voor er tot verspreiding wordt overgegaan de folder voorleggen aan de stuurgroep. De stuurgroep vindt het initiatief goed, maar wil de folder tevens gebruiken om meer algemene informatie over Randwyck te geven (bijv. belangrijke adressen en

telefoonnummers). Een van de leden van de stuurgroep biedt aan om een vakman naar de lay-out te laten kijken. Helaas is dit aanbod niet in praktijk gebracht.

Intussen is de werkgroep opgeheven en over gegaan naar de werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid, die zoals reeds eerder gezegd zich onder andere tot taak heeft gesteld een bewonersplatform in het leven te roepen.

2.5. Algemeen beleid

2.5.1. De coördinatiegroep bestuurlijke preventie veelvoorkomende criminaliteit

In het beleidsplan "Samenleving en Criminaliteit" van mei 1985 wordt het driehoeksoverleg aangewezen als verantwoordelijke en beslissende instantie voor de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit.

In mei 1986 heeft het driehoeksoverleg in Maastricht werkgroepen ingesteld voor de aanpak van de meest actuele problemen op het gebied van de criminaliteitsbeheersing. Voor de coördinatie en de afstemming van de verschillende werkgroepen is een coördinatiegroep in het leven geroepen. Onder de hoede van deze coördinatiegroep valt ook het project Randwyck. De coördinatiegroep heeft vooral een initiërende functie.

De coördinatiegroep is samen gesteld uit ambtelijke - en niet ambtelijke leden.

Sinds maart 1988 is de onderzoeker van de RL lid van dit overleg met als voornaamste bedoeling de stand van zaken betreffende het het project toe te lichten.

De groep is vervolgens bijeen geweest in juni, september, december 1988 en in januari en maart 1989.

2.5.2. de begeleidingscommissie Randwyck

Op 9 november 1987 vindt de oprichtingsvergadering plaats van de begeleidingscommissie Randwyck. De commissie wordt voorgezeten door de burgemeester. Verder bestaat de

commissie uit vertegenwoordigers van de Rijksuniversiteit Limburg, Gemeente Politie, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Ministerie van Justitie, Bureau Criminaliteitspreventie Amsterdam en de Gemeente Maastricht.

Het is de taak van de commissie om mede inhoud te geven aan het Bestuurlijk Criminaliteitspreventie Projekt Randwyck Maastricht. De commissie bespreekt de voortgang en de eventuele knelpunten van het projekt en heeft een initiërende functie.

2.6. Belangstelling van buitenaf

Op verschillende manieren geniet het projekt belangstelling van buitenaf:

a. studiedag over criminaliteitspreventie in Roermond:

Op 15 september 1988 wordt in Roermond een studiedag georganiseerd door de twee regiobureau's Voorkoming Misdrijven in Limburg. Het doel van deze studiedag, voorgezeten door de burgemeester van Weert, is het leveren van een bijdrage aan het levend houden van de belangstelling voor preventie van criminaliteit.

Een van de sprekers is de heer Wijnhoven, beleidsmedewerker van de Dienst Welzijnszaken van de gemeente Maastricht en voorzitter van de eerder besproken coördinatiegroep veelvoorkomende criminaliteit. De heer Wijnhoven beschrijft de situatie van Randwyck en de opzet en doelstellingen van het bestuurlijk preventieprojekt Randwyck. Een en ander is aanleiding tot een levendige discussie.

b. werkoverleg met het Adviescollege Bewaking en Beveiliging

Het Adviescollege Bewaking en Beveiliging adviseert aan de Minister van Justitie over de noodzaak de geldende wettelijke regeling van bewakings- en beveiligingsorganisaties te wijzigen. Het Adviescollege is samengesteld uit ambtelijke- en niet ambtelijke deskundigen op het gebied van beveiliging. Het Adviescollegecollege onderzoekt ondermeer de wijze waarop wordt samengewerkt tussen politie en beveiligingswezen. In dit kader vindt het Adviescollege het belangwekkend te vernemen voor welke problematiek het projekt Randwyck een oplossing poogt te bieden en hoeverre de beveiligingsbedrijven hierbij zijn betrokken.

Op 23 januari j.l. vindt er een bijeenkomst plaats in het MECC met dit Adviescollege. Naast de leden van de werkgroep Beveiliging (zie hoofdstuk 2.3.2) zijn hierbij aanwezig vertegenwoordigers van de RL, Bureau Criminaliteitspreventie, Gemeente Politie en de Coördinatiegroep veelvoorkomende criminaliteit.

c. radio uitzending:

Naar aanleiding van de studiedag over de veelvoorkomende criminaliteit heeft de NCRV radio enkele interviews gemaakt met betrokkenen bij het projekt Randwyck en uitgezonden op 15 september.

Aan het woord komen de projectleider van de gemeente, een bewoner en een vertegenwoordiger van een bedrijf.

2.7. Samenvatting

De voorbije periode is het een en ander gebeurd met betrekking tot het Randwyck-projekt. In vogelvlucht laten wij de belangrijkste zaken nogmaals de revue passeren:

- de onderzoekers hebben tot nu toe te veel tijd gestoken in voor hun oneigenlijke werkzaamheden met betrekking tot de verschillende overlegsituaties en werkgroepen (bijvoorbeeld voorzitters- en secretariaatswerkzaamheden);
- het Gebruikersoverleg staat na een vrij moeizame opstartfase op de rails. Het is nu zaak om de trein goed op gang te houden;
- de stuurgroep heeft een belangrijke rol gespeeld bij onder andere het structureren van het Gebruikersoverleg en het inschakelen van Bureau Inspraak en Ondersteuning;
- de werkgroep Beveiliging is bezig met het van de grond krijgen van een tamelijk uniek beveiligingsplan voor Randwyck;
- de werkgroep Gebouwde Omgeving en Veiligheid is druk doende de bewoners van Randwyck te organiseren in een Bewonersplatform, dat zich gaat bezig houden met alles met betrekking tot Randwyck en waarbij criminaliteitspreventie als vast agenda punt geldt.

Hoofdstuk 3 : De ontwerpfase

3.1. inleiding

Wanneer het Bestuurlijk Criminaliteitspreventie Projekt Randwyck begin 1988 van start gaat is de situatie in Randwyck-Noord als volgt:

- een aantal bedrijven en instellingen draaien reeds op volle toeren, zoals bijvoorbeeld de PLEM, KNP, DGD, Vrije School Maastricht en het MECC (beheerfase);
- in aanbouw zijn een groot aantal woningen en het Academisch Ziekenhuis Maastricht (de bouwfase);
- voor een aantal projekten worden de voorbereidingen getroffen, zoals bijvoorbeeld voor het Research Instituut voor Bedrijfskunde, inclusief woningen (RYB), de sporthal Randwyck, de Openbare Basisschool etc. (de ontwerpfase).

In de ontwerpfase kan een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds de algemene fase en anderzijds de projektgebonden fase.

In de algemene fase ontstaan de verschillende soorten plannen, zoals het bestemmingsplan, het structuurplan, het masterplan en het stedenbouwkundig plan.

De projektgebonden fase wordt gekenmerkt door: het bouwinitiatief, de grondtransactie, de financiering, het ontwerp, de gunning en tot slot de uitvoering.

De algemene fase is voor Randwyck in feite verleden tijd. Er is een bestemmingsplan dat bestemming (functie) en bouwhoogte vastlegt, alsmede een structuurplan dat de rooilijnen aangeeft. Op dit structuurplan wordt in paragraaf 3.3. uitvoeriger teruggekomen.

Een probleem is dat ongeveer eenderde van het gebied in het bezit is van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen (par.3.3.) en als bestemming "onderwijsdoeleinden" heeft. Op dit terrein komen niet of nauwelijks nieuwe initiatieven van de grond. Een groot gedeelte van Randwyck zal daarom de komende jaren nog braak blijven liggen c.q. de projektgebonden fase niet bereiken.

Voor het overige terrein (gemeente-eigendom) is de projektgebonden fase wel van belang.

De projektgebonden fase bestaat uit zes fasen, te weten:

1. *de voorbereiding*, die resulteert in het opstellen van een globaal programma van eisen door de opdrachtgever.
2. *de keuze van de ontwerper*, die officieel uitgaat van de opdrachtgever.
3. *het vervaardigen van het voorlopige ontwerp*. In deze fase wordt allereerst toegewerkt naar een schetsontwerp en wordt afgesloten wanneer het voorlopige ontwerp af is.
4. *de overleg-fase*. Deze fase is vooral belangrijk voor de inhoud van het definitieve plan.
5. *het vervaardigen van het definitieve plan*.
6. *het vervaardigen van het bestek*. Een bestek omvat een nauwkeurige omschrijving van het te maken bouwwerk en van de voorwaarden waaronder het moet gebeuren. Hiertoe behoort ook de begroting.

De voorlopige ontwerpfase is voor het inbouwen van criminaliteitspreventieve maatregelen het meest geschikte beïnvloedingsmoment.

3.2. De ontwerpfase nader bekeken in Randwyck.

In de inleiding van dit hoofdstuk is reeds gezegd dat een aantal (bouw)projecten bij de aanvang van het onderzoek in de ontwerpfase verkeren en andere op het punt staan deze fase te bereiken.

In dit verband kunnen genoemd worden :

- de sporthal Randwyck;
- het Research Instituut voor Bedrijfskunde, inclusief woningen;
- Het hoofdkantoor en drukkerij van het dagblad De Limburger;
- de Openbare Basisschool Randwyck;
- het Autopark Randwyck en
- Groenplan Heugem N-O
- de omliggende gebouwen van het Academisch Ziekenhuis

In het volgend schema wordt getracht aan te geven wie er bij de verschillende objecten in deze fase van de planvorming zijn betrokken, welk belang zij hechten aan criminaliteitspreventie en het resultaat hiervan.

OBJEKTEN	PARTICIPANTEN	BELANG PREVENTIE	RESULTAAT
<p>1. De sporthal Rendwyck</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opdrachtgever (Sportstichting) - architect(en) - Werkgroep Stedebouwkundige Uitwerking 	<ul style="list-style-type: none"> - onderzoekers hebben het ontwerp besproken met de opdrachtgever. Uit de slechte ervaringen met andere sporthallen heeft men les geleerd, zodat in het ontwerp allerlei preventieve maatregelen zijn opgenomen voor de inrichting van de hal.(b.v. de kleedkamers kunnen van binnenuit op slot) - geen contact geweest tussen onderzoekers en architect. Men heeft gebruik gemaakt van een reeds bestaand ontwerp. - de WSU heeft zich alleen beziggehouden met het buitengebeuren van de hal, de parkeerplaatsen en de aanlooproutes, waarvoor door de onderzoekers adviezen werden gegeven 	<ul style="list-style-type: none"> - een goed doordacht ontwerp voor de inrichting van de hal, waarbij advies van de onderzoekers overbodig was. - zie boven het plan wordt in hoofdlijnen uitgevoerd, zoals het uit oogpunt van preventie gewenst is.
<p>2. Research Instituut voor Bedrijfskunde (opleidingsinstituut, inclusief woningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opdrachtgever/ projektontwikkelaar Wyckerveste - architect - WSU 	<ul style="list-style-type: none"> - In de WSU is het plan vooral kritisch bekeken ten opzichte van het parkeren op het binnenterrein. De WSU-leden kunnen zich vinden in het advies van BCP/RL, nl oplossing moet worden gevonden voor de crimineel-gevoelige parkeerplaatsen onder het woongedeelte (open parkeervakken gescheiden door muren met als gevolg slecht toezicht). - In gesprek met de projectleider van Wyckerveste geweest op de zwakke plekken in en om het gebouw: <ul style="list-style-type: none"> * parkeren * toegang treppenhuizen en afdelingen 	<ul style="list-style-type: none"> - er komt geen parkeergarage. - Oplossing: gedeeltelijk in een 'open' situatie onder het gebouw, in een laag aansluitend op meelveld. - op resultaat van de adviezen ten opzichte van de inrichting van het gebouw is nog geen zicht. Het RVB is in aanbouw.

OBJEKTEN	PARTICIPANTEN	BELANG PREVENTIE	RESULTAAT
3. Dagblad 'De Limburger'	<ul style="list-style-type: none"> - opdrachtgever De Limburger - ingenieursbureau Jongen Leura - architectenbureau Swinkels, Passchier - WSU 	<p>- De locatie van De Limburger ten noorden van het PTT-voorsorteercentrum is in principe gunstig voor de veiligheid. De Limburger is een continu bedrijf waardoor 24 uur toezicht mogelijk is op fietsroute en tunnel. De adviezen van BCP/RL worden door WSU-leden onderstreept. Het ontwerp van de architect voldoet niet aan de randvoorwaarden van de gemeente, waardoor ongunstig effect ontstaat vanuit criminaliteitspreventief oogpunt. Bovendien vindt de WSU dat het gebouw qua ontwerp niet past binnen Randwyck, maar thuis hoort op een industrieterrein. De architect en De Limburger houden vast aan hun ontwerp. Onder dreigement van vestiging elders wordt ontwerp goedgekeurd.</p>	<p>- een gebouw dat niet past in Randwyck volgens de WSU en uit oogpunt van preventie ongunstig is. Als egemoetkoming komt er een krantenmuur aan het fietspad, maar dit zal geen invloed hebben op de veiligheid.</p>
4 Openbare Basisschool Randwyck	<ul style="list-style-type: none"> - opdrachtgever gemeente Maastricht - architecten - schoolleiding - WSU 	<p>- de gemeente heeft twee architecten gevraagd een voorlopig ontwerp te maken waarna een commissie de definitieve architect keuze maakt. De onderzoekers hebben beide architecten geattendeerd op het project Randwyck en het belang criminaliteitspreventie. Tevens is er contact geweest hierover met de voorzitter van de commissie. De WSU zal het ontwerp plan toetsen op deze aspecten. De keuze is intussen gevallen op architect Soeters uit Amsterdam. Deze zal nogmaals worden benaderd.</p>	<p>- de laatste ontwikkeling is dat gedacht wordt aan woningen boven de school. Dit zou gunstig zijn voor de veiligheid (sociale controle). Ook zijn een aantal adviezen gegeven door BCP/RL mbt de inrichting van het schoolterrein. Deze adviezen worden door de WSU ondersteund. Over het uiteindelijke resultaat wordt t.z.t verslag gedaan.</p>

<p>5 Autoparc Randwyck</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opdrachtgever Centraal Beheer - projektontwikkelaar Wyckerveste - architectenbureau Van der Valk - beheerder Managment Onroerend Goed - WSU 	<p>- het plan is in de WSU 'geruisloos' gepasseerd. Qua functie en structuur van het gebouw is iedereen tevreden.</p> <p>De onderzoekers hebben een gesprek gehad met de directeur van Wyckerveste. Deze staat open voor advies op gebied van criminaliteitspreventie. De voorkant van het autoparc bestaat voornamelijk uit glas en is dus nogal vandalisme-gevoelig. Het advies om aan de voorkant een muurtje te maken is niet gehonoreerd.</p>	<p>- een futuristisch glaspalet waar aan veel te vernielen valt en waar veel te 'halen' valt. Dit vereist veel goede techno-preventieve maatregelen</p>
<p>6 Groenplan Heugem N-0</p>	<ul style="list-style-type: none"> - WSU - bewoners 	<p>- In een officiële inspraakronde hebben de bewoners van Heugem bedongen dat er een brede groenzone moet komen tussen autoparc en woningen langs fietspad Molensingel. De onderzoekers hebben geadviseerd om het fietspad over een flinke breedte groenvrij te houden ivm de overzichtelijkheid. Verlichting zou mooi meegenomen zijn, maar ivm de hoge kosten wordt het fietspad langs het autoparc als goed alternatief gezien. (goede verlichting vanuit het autoparc en lantaarnpalen).</p>	<p>- het fietspad wordt over een breedte van 7 meter groenvrij gemaakt en de WSU heeft weten te bewerkstelligen dat dit fietspad verlicht wordt.</p>
<p>7 Omgeving AZM</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opdrachtgever stedebouwkundige Ungers en Von Brandt - WSU 	<p>- de door de gemeente ingehuurd externe stedebouwkundigen doen onderzoek naar de stedebouwkundige structuur van de wijk en hebben zich gebogen over de inkleding van de directe omgeving van het ziekenhuis met gebouwen waarvoor nog geen functies bekend zijn, maar waarbij gedacht wordt aan bijv. een bloedbank etc. Het plan is volgens de WSU-leden niet realistisch in die zin dat het een behoorlijke planschade zou betekenen.</p> <p>De preventie-deskundigen vinden het van cruciaal belang om zo spoedig mogelijk met Ungers en Von Brandt in contact te komen.</p>	<p>- de onderzoekers vrezen dat het criminaliteitspreventie belang in het gedrang raakt wanneer van de kant van de gemeente dit niet voldoende kenbaar wordt gemaakt aan de stedebouwkundigen.</p>

Uit bovenstaand overzicht valt af te leiden dat er enerzijds sprake is van voorbeelden, die vanuit het oogpunt van criminaliteitspreventie als geslaagd aangemerkt kunnen worden en anderzijds voorbeelden, die als minder geslaagd c.q. mislukt kunnen worden bestempeld.

Als geslaagde voorbeelden kunnen genoemd worden:

- de sporthal Randwyck;
- het Research Instituut voor Bedrijfskunde;
- de Openbare Basisschool Randwyck en
- het Groenplan Heugem Z-O.

Minder succesvol zijn de inspanningen geweest met betrekking tot het ontwerp van De Limburger en het Autoparc.

Ten aanzien van deze twee projecten is de hoop van de onderzoekers nu gevestigd op de beheerfase. Zoals het er nu uitziet zijn zowel de beheerder van het Autoparc alsmede De Limburger bereid mee te werken aan de totstandkoming van het Beveiligingsplan Randwyck. Voor wat betreft de bouwplannen voor de omgeving van het ziekenhuis rekenen de onderzoekers op voldoende bestuurlijke ondersteuning richting Ungers en Von Brandt. Met name de geplande parkeergarage aan de zuidzijde van het ziekenhuis vergt de grootste aandacht.

3.3. Confrontatie van denken en doen en knelpunten

In tegenstelling tot het begin van het project waar duidelijk sprake is van beïnvloeding van de planvorming Randwyck (zie de genoemde voorbeelden) is er nu een fase aangebroken, waarin dit steeds moeilijker wordt en dus nadelig voor het tijdig treffen van criminaliteitspreventieve maatregelen.

Voor deze belemmering kan een aantal redenen worden aangevoerd, namelijk :

1. de problematiek van de milieu-zonering rond het Academisch Ziekenhuis;
2. een nieuw onderzoek naar de stedenbouwkundige structuur van Randwyck dat uitgevoerd wordt door professor Ungers uit Duitsland in opdracht van de gemeente;
3. een groot deel van het gebied (34 ha) is eigendom van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen;

4. het verkeersonderzoek van DHV in opdracht van de gemeente en het contra onderzoek van Traffic and Parking Consultants in opdracht van de bedrijven in Randwyck;
5. de bouwinitiatieven van de collectieve sector zijn vrijwel uitgeput, zodat het nu wachten is op particuliere initiatieven.

ad 1: milieu-zonering

De problematiek rond de milieu-zonering duikt voor het eerst in de WSU op halverwege 1988.

Door de belasting van het milieu veroorzaakt door het Academisch Ziekenhuis kan geen gevoelige functie (bijvoorbeeld woningbouw) binnen een straal van 100 meter rond het gebouw worden gesitueerd.

Dit wordt door de WSU als een belangrijk knelpunt ervaren voor de verdere ontwikkeling en invulling van Randwyck-Noord.

Bovendien vormt het terreineigendom (34 ha is in bezit van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen) een extra drempel.

De door de WSU gewenste woningbouw (gunstig vanuit het oogpunt van sociale controle) in en rond het gebied wordt bijna onmogelijk. De gemeentelijke afdeling Milieu heeft een notitie opgesteld over de milieu-zoneringsproblematiek voor heel Randwyck-Noord.

Op grond van deze notitie zijn onderhandelingen gevoerd met de betrokken instanties.

De gemeente heeft aan de Rijksuniversiteit Limburg en aan het Academisch Ziekenhuis een voorstel gedaan met betrekking tot de opdeling van het ten noorden van het ziekenhuis gelegen terrein met de functies woningbouw en andere niet-milieubelastende functies. Beide instanties willen echter zelf bepalen welke functies zij op hun terrein realiseren.

Om de impasse te doorbreken hebben de partijen overeenstemming bereikt over het laten verrichten van een onderzoek door een extern bureau. Dit bureau zal moeten aangeven hoe de gevarenszones lopen en wat daar de gevolgen van zijn.

ad 2: onderzoek naar de stedenbouwkundige structuur

De gemeente heeft een externe stedenbouwkundige, namelijk professor Ungers uit Keulen, ingehuurd om de stedenbouwkundige structuur van Randwyck opnieuw te bekijken. Ungers moet aangeven wat te verbeteren valt, invulling bedenken voor de lege plekken en optreden als supervisor voor toekomstige ontwikkelingen.

Volgens de adjunct directeur van Stadsontwikkeling, is voor Randwyck-Noord nooit een gedegen stedenbouwkundig plan gemaakt met als gevolg:

"..... een ratjetoe aan gebouwen en openbare ruimten, waarin de openbare ruimte het kind van de rekening wordt met betrekking tot criminaliteitspreventie. De openbare ruimte wordt nu alleen voor verkeer en parkeren gebruikt. Herbergzaamheid komt helemaal niet aan de orde en dat is een groot knelpunt."

Dit en het feit dat de eerste stedenbouwkundige opzet van Randwyck-Noord gebaseerd is op de principes van onder andere Louvain la Neuve (doorgaand verkeer buitenom, in het gebied alleen bestemmingsverkeer en van noord naar zuid en van oost naar west een activiteiten-as met economische functies) maken een soort 'tweede-generatie-plan' wenselijk.

Volgens het hoofd van de beleidssector Economische aangelegenheden en Werkgelegenheid (EAW), past het inschakelen van Ungers uitstekend in deze opzet.

De ideeën en plannen van Ungers zullen waarschijnlijk van groot belang zijn voor de toekomst van Randwyck-Noord.

De gebruikers van het gebied hebben dit onderkend en hebben per brief aan het College van Burgemeester en Wethouders gevraagd om aan Ungers in een zo vroeg mogelijk stadium hun gegevens, ervaringen en visies kenbaar te mogen maken.

ad 3: verkeer- en parkeer onderzoek

Bij de eerste grote beurs in het MECC begin 1988 doen zich problemen voor met verkeer en parkeren. Auto's verstoppen de wegen, trottoirs, fietspaden en groenstroken.

Versillende bedrijven hebben bij de gemeente geklaagd over de verkeerssituatie in Randwyck-Noord en met name de verkeersafwikkeling op de Limburglaan.

Een en ander is voor het gemeentebestuur aanleiding om in aansluiting op de eigen onderzoekingen een extern bureau in te schakelen (DHY) om te verkeerssituatie kritisch te bezien.

Een van de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek is dat er 800 parkeerplaatsen extra moeten komen in Randwyck-Noord. In principe betekent dit dat er parkeergarages moeten worden gebouwd.

Op eigen initiatief hebben de bedrijven in Randwyck, gezien de twijfel ten aanzien van de uitkomsten van genoemd onderzoek, een ander onderzoeksbureau (Traffic and Parking Consultants) ingehuurd voor een soortgelijk onderzoek.

Het onderzoek loopt nog.

ad 4: geen nieuwe initiatieven

Momenteel is Randwyck-Noord voor de helft volgebouwd, waaronder een aantal in aanbouw zijnde projekten, zoals het Research Instituut voor Bedrijfskunde, het Academisch Ziekenhuis. Gestart moet nog worden met de Medische Faculteit en de Openbare Basisschool. Nieuwe initiatieven zijn er vrijwel niet. Het enige dat nog in de pen zit heeft betrekking op winkelvoorzieningen met woningen ten zuiden van de Oeslingerbaan (de weg die Randwyck deelt in noord en zuid). Gevolg van dit gebrek aan initiatieven is dat het gebied niet de beoogde levendigheid krijgt door de vele en grote lege plekken.

De foto geeft een overzicht van Randwyck-Noord anno 1988.

In de avonduren is de wijk doods en verlaten en gaat een deel van de bewoners* niet graag de straat op. Vooral het traject van het station in Randwyck langs het MECC richting woningen aan het Erasmusdomein wordt door bewoners als onveilig ervaren.

Naar de oorzaken van het gebrek aan nieuwe initiatieven blijft het ten dele gissen. Mogelijkerwijs speelt het Céramique-plan* op de achtergrond mee in die zin dat potentiële projektontwikkelaars nog even de kat uit de boom kijken, omdat een projekt op het Céramique-terrein qua status interessanter zou kunnen zijn. Volgens vertegenwoordigers van de gemeente kan er echter geen sprake zijn van concurrentie tussen Randwyck-Noord en het Céramique-terrein. Illustratief zijn de volgende citaten:

"Op dit moment vormt het Céramique-terrein geen concurrentie voor Randwyck, omdat het een ander stedenbouwkundig milieu heeft (meer gebonden). Misschien in de toekomst wel."

"Het gaat juist om een koppeling van beide initiatieven. Het Céramique-terrein biedt de mogelijkheid om de kralen een elkaar te koppelen. Randwyck moet goed worden afgemaakt."

"Er kan wel eventueel spanning ontstaan als er bijvoorbeeld in het Céramique-plan nog kantoren leeg liggen en er geen nieuwe bijkomen in Randwyck. Het Céramique-terrein krijgt geen prioriteit, want je kunt niet het mes in het verken laten steken"

Een tweede belemmering vormt ook hier het reeds eerder genoemde probleem van het terrein-eigendom (34 ha in bezit van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen).

* exacte gegevens ontbreken. Deze geluiden zijn voornemen van vertegenwoordigers van bewoners in het Gebruikersoverleg.

* het Céramique-plan behelst de bouw van 750 huur- en 750 koopwoningen, kantoren, een winkelcentrum, hotel, museum, marktplein, parken en een fiets/loopbrug over de Maas op de oostelijke Maasoever op het terrein van het Sphinx-concern.

ad 5: 34 ha grond in bezit van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen

Het is aanvankelijk de bedoeling van de Rijksuniversiteit Limburg om in Randwyck-Noord een campus te ontwikkelen. Op deze plannen is men echter teruggekomen en is er gekozen voor vestiging in de stad. Het gevolg hiervan is dat 34 ha grond leeg ligt en er moeizame procedures aan te pas moeten komen betreffende grondverwerving (kopen, ruilen of pachten) wil de gemeente er nog iets mee doen.

De Rijksuniversiteit stelt zich in de onderhandelingen nog al stug op, daar zij de mogelijkheid wenst te houden zelf te kunnen bepalen welke invulling het terrein krijgt.

Tot slot moet hier nog een belemmering van meer interne aard genoemd worden en wel dat de inbreng vanuit de puur ruimtelijk ontwerpdiscipline in de WSU ondervertegenwoordigd is sinds het vertrek van Daniëls (voorzitter van de WSU).

De invulling van een complex stedelijk gebied vereist de inzet van een echte ontwerpersclub.

3.4. Samenvatting

Samengevat kunnen wij stellen dat het tussen het denken en het doen in de praktijk nogal eens kan wringen.

Er zijn blijkbaar krachten aan het werk waar de functionarissen van de gemeente onvoldoende greep op hebben om af te dwingen waar men voor staat.

Uit oogpunt van criminaliteitspreventie is het ongunstig te noemen dat de invloed op de planvorming verminderd.

Hoofdstuk 4: de bouwfase

4.1. inleiding

De ontwerpfase wordt afgesloten op het moment dat de aanbesteding plaats vindt en vergunningen en subsidies worden aangevraagd.

De volgende fase is de bouwfase oftewel de realisatiefase.

In deze fase komt het bouwwerk tot stand. In de meeste gevallen vinden er regelmatig, bijvoorbeeld eenmaal per week of eenmaal per maand, bouwteamvergaderingen plaats, dat wil zeggen dat er overleg wordt gevoerd over de voortgang van de bouw tussen de aannemer, architect, opdrachtgever en eventueel andere betrokken partijen, zoals bijvoorbeeld een bewonersgroepering, wijkraad etc.

4.2. de bouwfase nader bekeken in Randwyck.

Bij de aanvang van het Bestuurlijk Criminaliteitspreventie Projekt Randwyck verkeren een aantal initiatieven reeds in de bouwfase, zoals:

- het blok woningen van Bouwinitiatief Eindhoven;
- het blok woningen van Slokker Bouwmaatschappij Apeldoorn B.V.;
- het blok woningen van Stienstra Bouwprojektontwikkeling;
- de woningen van Drs Ruijters Projektmanagment en Promoting B.V.;
- de woningen van de Nederlandse Stichting voor Andere Woonvormen;
- de studentenwoningen van het Pensioenfonds voor het Schildersbedrijf.

4.2.1. Woongebouwen van Bouwinitiatief

Bouwinitiatief heeft in Randwyck twee woongebouwen ontwikkeld. Het eerste woongebouw bestaat uit 45 eengezinswoningen en 9 appartementen, praktijkruimte en een restaurant. Het tweede bestaat uit 70 appartementen met twee praktijkruimten.

Bij de start van het onderzoek hebben de onderzoekers meteen Bouwinitiatief benaderd voor een interview met betrekking tot het onderwerp criminaliteitspreventie.

Bouwinitiatief is van mening dat zij geen gebruikers van Randwyck zijn of worden en werken daarom ook niet mee aan het interview. Bovendien worden de eerste woningen al verkocht door makelaar Putsjens uit Gronsveld. Aan deze makelaar wordt ook informatie verstrekt over het criminaliteitspreventie-project en wordt tevens gevraagd naar de namen van de toekomstige bewoners, zodat zij vroegtijdig bij het project betrokken kunnen worden. Uit privacy overwegingen is de makelaar niet bereid de namen van de toekomstige bewoners vrij te geven. Ook is hij van mening dat de bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor het treffen van preventieve maatregelen.

Bij een bezoek aan de bouwplaats blijkt dat er een aantal zwakke plekken zijn, zoals het binnenterrein dat voor iedereen vrij toegankelijk is en waar geen verlichting is gepland, de achterkant van de woningen waar inbraakgevoelige schuifdeuren inzitten en via de berghokken is het niet moeilijk om in de kamers op de eerste verdieping te komen. Nu de eerste woningen opgeleverd zijn hebben zich ook al de eerste problemen voorgedaan, namelijk diefstal van auto's en diefstal van bouwmaterialen vanaf het binnenterrein. Inmiddels zijn de bewoners zelf begonnen met de aanleg van verlichting op het binnenterrein. Bovendien zijn zij bezig zich te organiseren en zijn zij vertegenwoordigd in het Gebruikersoverleg.

4.2.2. Woningen van Slokker

Slokker ontwikkelt 67 woningen in Randwyck, die gebouwd worden door aannemer Cremers en verkocht door Stienstra. Begin 1988 hebben de onderzoekers een gesprek gehad met de adjunct-direkteur van Slokker. Gesproken is onder

andere over een aantal criminaliteitsgevoelige plekken in het projekt, zoals het centraal trappenhuis bij de appartementen en de straat met de parkeerplaatsen en garages. Volgens de adjunct directeur is hieraan in de ontwerpfase veel aandacht besteed. Hij verwacht veel van de sociale controle.

De woningen worden nu opgeleverd. Van specifieke problemen op het gebied van criminaliteit is nog niets gebleken. De bewoners hebben zich inmiddels georganiseerd en zijn vertegenwoordigd in het Gebruikersoverleg.

4.2.3. Woningen van Stienstra

In eigen beheer ontwikkelt en verkoopt Stienstra 17 eengezinswoningen en 16 appartementen in Randwyck-Noord.

Bij de aanvang van het projekt hebben de onderzoekers een gesprek gevoerd met de projektleider Randwyck van Stienstra. Deze is weliswaar op de hoogte van de mogelijkheden voor het treffen van preventieve maatregelen, maar helaas staat de organisatie op het standpunt dat de bewoners zelf voorzieningen moeten treffen voor het buitengebeuren. Het gaat hier om verlichting van het binnenterrein, verlichting bij de poortwoning en een slagboom bij de poortwoning (om te voorkomen dat bezoekers van het MECC hun auto parkeren op het binnenterrein). Volgens de folder worden de woningen voorzien van inbraakwerend hang- en sluitwerk. De bouwer voelt zich dus wel verantwoordelijk voor de veiligheid binnenshuis, maar niet daarbuiten.

De woningen worden nu opgeleverd en het is nog te vroeg om conclusies te trekken. De bewoners zijn inmiddels in het Gebruikersoverleg vertegenwoordigd.

4.2.4 Woningen van Drs Ruijters

In de zuidwest hoek van Randwyck heeft Drs Ruijters 325 eengezinswoningen gerealiseerd. Bij de start van het projekt is al een flink aantal woningen bewoond en de rest is nog in aanbouw. De projektleider voor dit plan, noemt in een interview zelf een aantal criminaliteitsgevoelige plekken in het plan en met name de achterontsluiting van de gebogen woningblokken aan het Ghandiplein en de achter-entrees hiervan. Uit criminaliteitspreventief oogpunt worden de schuurtjes tegen de bergingen gesitueerd. Ook zouden de woningen van stevig hang- en sluitwerk worden voorzien.

In de WSU-vergadering is door de onderzoekers voorgesteld om de achterpaden niet doorgaand, maar doodlopend te maken, waardoor de inbraakgevoeligheid wordt verminderd.

Ten aanzien van het resultaat in de praktijk kan gezegd worden dat bij de eerder gerealiseerde woningen al enkele inbraken hebben plaatsgevonden.

Bij een bezoek aan de woningen rond het Ghandiplein blijkt dat in ieder geval geen inbraakwerend hang- en sluitwerk is aangebracht en dat bovendien het advies met betrekking tot de achterpaden niet is overgenomen. Als belangrijkste reden hiervoor kan genoemd worden dat het advies aan de late kant komt (het bouwproces is al te ver gevorderd).

4.2.5. NSAW-woningen

De Landelijke Stichting voor Bijzondere Woonvormen heeft in Randwyck 70 appartementen gerealiseerd, die door de Nederlandse Stichting voor Andere Woonvormen worden verhuurd.

Ook nu weer nemen de onderzoekers contact op met de betreffende organisatie. De NSAW stelt zich positief op en is bereid alle medewerking te verlenen voor het realiseren van een veilig wooncomplex en een veilig Randwyck in het algemeen.

De projectleider van de organisatie heeft de onderzoekers onlangs rondgeleid en gewezen op de getroffen preventieve maatregelen, zoals:

- een uitgewerkt sleutelplan
- de centrale ingang is afsluitbaar
- inpandige brievenbussen
- goed overzichtelijke- en verlichte bergingen waarvan de toegang afsluitbaar is
- extra stevige deuren en sloten voor de woningen op de begane grond
- het parkeerterrein wordt extra verlicht
- basisvoorzieningen voor de aanleg van een video-systeem.
- beugels tegen illegaal parkeren

In de informatiefolder betreffende de appartementen wordt geen speciale melding gemaakt van de extra criminaliteitspreventieve voorzieningen in het complex, ofschoon dit toch de aantrekkelijkheid verhoogt.

De NSAW beschouwt het inbouwen van criminaliteitspreventieve maatregelen inmiddels als normaal. Het relatief hoge niveau van beveiliging is mede te danken aan de harde lessen die de NSAW elders heeft geleerd.

4.2.6. Studentenwoningen

Het Pensioenfonds voor het Schildersbedrijf heeft een blok met studentenwoningen gerealiseerd. Het betreft hier een vrij bescheiden aantal woningen.

Bij de start van het onderzoek is het plan al de WSU gepasseerd. Het is de onderzoekers niet mogelijk gebleken om nog enige invloed op dit plan uit te oefenen.

De woningen zijn recentelijk verhuurd en de onderzoekers richten zich nu op het beheer van het gebouw. Geprobeerd wordt om de bewoners zo snel mogelijk te betrekken bij het Gebruikers-overleg.

4.3. Samenvatting, knelpunten en suggesties voor verbetering

Gebleken is dat tijdens de uitvoering niet al te veel meer gedaan kan worden aan het treffen van criminaliteitspreventieve maatregelen. Hooguit in de sfeer van techno-preventieve maatregelen, zoals inbraakwerend hang- en sluitwerk en goede verlichting.

De onderzoekers hebben de indruk naar aanleiding van het Randwyck-verhaal dat er haast geen onderscheid is tussen huur of koopwoningen met betrekking tot de getroffen criminaliteitspreventieve maatregelen. Het niveau van beveiliging blijkt aanzienlijk te verschillen. Sommige blokken hebben totaal geen aandacht gekregen, andere juist weer heel veel. Het verschil zit hem niet in de eigendomverhouding, maar in de mate waarin de opdrachtgever zich van het beveiligingsbelang bewust is. Het is daarom misschien wel wenselijk dat in de gemeentelijke bouwverordening eisen worden opgenomen met betrekking tot inbraakbestendig hang- en sluitwerk, verlichting etc. en dat bijvoorbeeld Bouw- en Woningtoezicht de bouwplannen hierop toetst.

Het grote knelpunt tot nu toe is dat men weliswaar van mening kan zijn dat het goed is om criminaliteitspreventieve maatregelen te treffen, maar dat het een te vrijblijvende zaak is.

Een stap in de goede richting is in ieder geval het feit dat de gemeente potentiële opdrachtgevers via een brief wil attenderen op het belang van het treffen van criminaliteitspreventieve maatregelen in een zo vroeg mogelijk stadium.

De onderzoekers pleiten er voor om dat zelfs in de randvoorwaarden mee te geven.

Hoofdstuk 5: De beheerfase

5.1. Wat is de beheerfase?

Met de oplevering van een gebouw of een complex van gebouwen wordt de bouwfase afgesloten en neemt het beheer een aanvang. Het beheer bestaat uit drie componenten, namelijk:

- onderhoud, het geen weer uiteen valt in reiniging en reparatie ;
- toezicht dat wordt gehouden door politie, particuliere bewakingsdiensten, portiers, huismeesters en last but not least bewoners;
- organisatiegraad, zoals bewonersoverleg, overleg tussen bedrijven en instellingen, overleg binnen de gemeentelijke diensten met betrekking tot onderhoud en toezicht.

5.2 Verschillende beheerders in Randwyck

Door de menging van de functies wonen, werken en verkeer zitten er in Randwyck verschillende soorten beheerders, te weten:

- beheerders van bedrijven en instellingen (PLEM, KNP, DGD, MECC, Vrije School Maastricht, Openbare Basisschool Randwyck, NS, Medtronic, Rijksuniversiteit Limburg, PTT, de Provincie)
- eigenaar-bewoners (de kopers van woningen van Bouwinitiatief, Slokker, Stienstra en drs Ruijters)
- het gemeentelijk woningbedrijf (studentenwoningen)
- particuliere verhuurders. (NSAW en NEDU)

In het belang van het Criminaliteitspreventie Projekt Randwyck is het gewenst om de aandacht voor het beheer niet alleen te beperken tot de gebouwen, maar uit te breiden tot het beheer van de omgeving. Dit wordt verder aangeduid als buurtbeheer.

In het rapport 'Criminaliteit en gebouwde omgeving' uitgegeven door Bureau Landelijk Coördinator Voorkoming Misdrijven, lezen wij dat :

" vanaf het moment dat de gebouwen er eenmaal staan en de straten er liggen is er niet één specifieke dienst of instantie verantwoordelijk voor het totale beheer van de gebouwde omgeving. Vanaf het moment van oplevering zijn talloze instanties verantwoordelijk".

Als voorbeelden worden genoemd:

- de afdeling bestrating
- de dienst groenvoorzieningen
- het energiebedrijf
- de afdeling riolering
- de afdeling verkeer en parkeren
- de politie

(2)

Voor Randwyck kan hier nog aan worden toegevoegd:

- Publex in verband met de exploitatie van de wachthuisjes van de Stadsbus Maastricht.

De samenstellers van het genoemde rapport zien in het beheer van de gebouwde omgeving zeer goede mogelijkheden voor criminaliteitspreventie, bijvoorbeeld in de richting van een buurtgerichte aanpak, waarbij de betrokken mensen en instanties in onderling overleg tot de uitvoering van bepaalde maatregelen trachten te komen.

(3)

5.3. Beheer en het Gebruikersoverleg

Uit de in paragraaf 2.1. genoemde interviews met de gebruikers van Randwyck blijkt dat zij bijna allemaal van mening zijn dat een goed beheer van de gebouwde omgeving van belang is: een goed onderhouden, nette omgeving nodigt minder uit tot het plegen van criminaliteit dan een verwaarloosde omgeving.

Dit houdt in dat de particuliere eigenaars hun gebouw vrij houden van graffiti en glasschades direct repareren, en dat de gemeentelijke diensten de straten en het groen goed schoonhouden en vernield straatmeubilair en dergelijke snel repareren.

Goede afspraken over taakafbakening zijn daarbij wenselijk. Het Gebruikersoverleg zou daarvoor een platform kunnen vormen.

Overigens brengt dit wel met zich mee dat in het Gebruikersoverleg niet alleen over criminaliteitspreventie wordt gesproken. Buurtbeheer is immers breder dan criminaliteitspreventie.

Tevens hebben veel gebruikers het belang van het uitoefenen van toezicht in de wijk benadrukt.

Het onderstaande overzicht laat zien dat in ieder geval door de gebruikers inmiddels een voldoende hoge organisatiegraad is bereikt om buurtbeheer mogelijk te maken en gewerkt wordt aan een plan waarin het uitoefenen van toezicht centraal staat.

- de beheerders van de bedrijven en instellingen in Randwyck:
De reeds bij de aanvang van het criminaliteitspreventie-project in Randwyck gevestigde bedrijven en instellingen participeren allen in het Gebruikersoverleg. Op initiatief van enkele bedrijven wordt in de werkgroep Beveiliging het in paragraaf 2.4.2. genoemde beveiligingsplan voor Randwyck-Noord voorbereid. (zie bijlage 3)
De nieuwkomers, zoals bijvoorbeeld het Autoparc zijn inmiddels ook gepolst en gaan zo spoedig mogelijk meedoen aan het overleg.
Het verkeersonderzoek dat de bedrijven en instellingen laten verrichten (paragraaf 3.3., ad 3) heeft ook te maken met de zorg om een goed beheer van de wijk in de toekomst.

- eigenaar-bewoners:
De bewoners van de koopwoningen hebben zich vrij snel, het zij wel of niet verplicht, verenigd. Eerst per blok, complex of straat en op dit moment wordt gepoogd om een overkoepelend bewoners-platform van de grond te krijgen.

- het gemeentelijk woningbedrijf:
Het gemeentelijk woningbedrijf participeert nog niet in het project, omdat het tot voor kort voor de onderzoekers niet duidelijk is geweest wie het beheer over de studentenwoningen in Randwyck zou gaan voeren.
Op korte termijn hopen de onderzoekers hier verandering in te kunnen brengen.
Deelname door een vertegenwoordiger van het gemeentelijk woningbedrijf of huismeester aan bijvoorbeeld het Gebruikersoverleg en eventuele werkgroep(en) is op z'n minst al van belang om wederzijds begrip te kweken, omdat de ervaring leert dat student-bewoners niet altijd gezien worden als de ideale buur. Hier ligt dé kans voor de student-bewoners om van dat imago af te komen.

- de particuliere verhuurders in Randwyck;
In Randwyck zijn twee particuliere verhuurders actief op de woningmarkt, namelijk NEDU BV uit Heerlen en de Nederlandse Stichting voor Andere Woonvormen (NSAW).
De bewoners van de NEDU-appartementen aan het Erasmusdomein zijn de eerste bewoners van Randwyck. Zij hebben mede onder invloed van enkele criminele voorvallen vrij rap een bewonersvereniging

opgericht. Bovendien zijn zij van meet af aan erg actief in het Gebruikersoverleg en de werkgroepen.

De NSAW-woningen zijn pas voltooid. Van de kant van deze bewoners mag dus nog niet veel verwacht worden, maar de verhuurder heeft, zoals uit paragraaf 4.2.5. moge blijken, het beste voor met het voorkomen van misdrijven. De beheerder/huismeester, tevens bewoner, neemt al deel aan het Gebruikersoverleg.

5.4. Rol van gemeente en politie

Op dit moment is de rol van gemeente en politie in het Gebruikersoverleg beperkt.

De gemeentelijk projektcoördinator van Randwyck neemt deel aan het Gebruikersoverleg. Deze projektcoördinator houdt zich echter vooral bezig met de (verdere) inrichting van Randwyck en veel minder met zaken die het beheer van Randwyck betreffen.

Het is dan ook op dit moment nog volstrekt onduidelijk wel rol gemeente in samenwerking met gebruikers bij het beheer van Randwyck zal gaan spelen.

De politie wordt ook steeds voor het Gebruikersoverleg uitgenodigd. Ook ten aanzien van deze organisatie geldt dat nog niet duidelijk is op welke wijze zij een bijdrage aan een goed beheer van de wijk gaat leveren.

De politie zal met name een rol kunnen spelen ten aanzien van voorlichting over criminaliteitspreventie en het uitoefenen van toezicht. Met het oog op het laatste moet worden opgemerkt dat het aanbeveling verdient dat de politie deel uit gaat maken van de werkgroep Beveiliging, die bezig is met de uitwerking van het beveiligingsplan.

5.5. Samenvatting en conclusies

Er kan worden geconstateerd dat het Gebruikersoverleg een goede mogelijkheid biedt voor een vorm van beheer, die vanuit criminaliteitspreventief oogpunt wenselijk is.

De organisatiegraad onder de gebruikers is vrij hoog te noemen en het niveau van participatie van gemeente en politie in het Gebruikersoverleg is laag.

Voorts is gebleken dat gemeente en politie (nog) geen stappen hebben ondernomen om van hun kant duidelijk te maken of zij hieraan mee willen werken en op welke wijze zij dat vorm zouden willen geven.

Procesequaluatie Projekt Randwijck

Hoofdstuk 6 - conclusies en aanbevelingen(Concept).

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de vorige hoofdstukken op een rijtje gezet en wordt toegewerkt naar aanbevelingen om de tweede helft van het projekt (nog) beter te laten verlopen. De aanbevelingen zijn sterk op de Maastrichtse situatie gericht. Op de algemene aanbevelingen (tips voor andere gemeenten) wordt slechts een gering voorschot gegeven voor de eindrapportage.

Er is een splitsing aangebracht naar ontwerp- en beheerfase. De conclusies uit hoofdstuk 4 (bouwphase) zijn alnaargelang hun aard ondergebracht bij de ontwerp- respectievelijk beheerfase.

6.1 Aanbevelingen ontwerpphase

Er kan een onderscheid worden gemaakt naar het hoge schaalniveau van stedenbouwkundige structuur en invulling van lege plekken respectievelijk het lage schaalniveau de stedenbouwkundige detaillering en het architectonisch ontwerp.

Hoge schaalniveau

Op het hoge schaalniveau zijn door de onderzoekers nog weinig activiteiten ontwikkeld. Toch is dit schaalniveau voor criminaliteitspreventie van belang, met name voor wat betreft de functie die op een lege plek terecht komt. Uit preventie-oogpunt kan op een lokatie soms de ene functie ongewenst zijn en de andere voorkeur genieten. Het is echter op dit moment niet duidelijk in hoeverre de gemeente kan en wil sturen welke functie op welke plek terecht komt. In de komende fase van het onderzoek zal hier in relatie tot het preventie-aspekt de nodige aandacht aan worden besteed.

In de huidige structuur zal dit echter moeilijk zijn, omdat deze zaken voor een groot deel buiten de invloedssfeer van de WSU blijken te liggen. In hoofdstuk 3 zijn vijf externe knelpunten genoemd die met de relatief geringe invloed van de WSU op het hoge schaalniveau in verband staan:

- milieu-onderzoek Academisch Ziekenhuis
- verkeer- en parkeeronderzoek P&T Consultants
- heroverweging stedenbouwkundige structuur door Ungers en Von Brandt
- groot deel van het terrein nog eigendom van O&W (men laat 34 ha. voorlopig braak liggen)
- gebrek aan bouwinitiatief buiten de collectieve sektor.

De beste mogelijkheid om in preventieve zin invloed op het hoge schaalniveau uit te oefenen lijkt ons het "oppeppen" van de WSU. In hoofdstuk 3 wordt gesteld: "de invulling van een complex stedelijk gebied vergt de inzet van een echte ontwerpersclub. Daarnaast is een actieve werving van de gewenste functies van groot belang".

We geven nu aan, hoe dat "oppeppen" van de WSU volgens ons zou kunnen gebeuren.

Aanbevelingen:

- de WSU versterken met een extra deelnemer uit het ruimtelijke/vormgevende vakgebied die intern en extern veel gewicht in de schaal legt op stedenbouwkundig vlak (dit zou ook een externe kunnen zijn, bijvoorbeeld één van de reeds ingehuurde stedenbouwkundigen);
- de voortgang/resultaten van de uitbestede onderzoeken regelmatig terugkoppelen op de WSU en omgekeerd het overbrengen van richtlijnen vanuit de WSU aan de externen;
- de eerder genoemde afgevaardigden een training geven m.b.t. de relatie ruimtelijk ontwerp - criminaliteitspreventie (vooral van belang voor de afgevaardigde uit het ruimtelijke vakgebied);
- een duidelijke standpuntbepaling vanuit de WSU omtrent de voor elke lokaties uit preventief oogpunt wenselijke functies.

Deze aanbevelingen vormen een geïntegreerd pakket, dat wil zeggen ze versterken elkaar onderling waardoor het effect van het totale pakket groter is dan de som van de "losse" maatregelen. De maatregelen beogen niet alleen de invloed van de WSU te vergroten, maar ook om de continuïteit van het WSU-werk te waarborgen (bij ziekte/verhinderings kunnen vergaderingen toch doorgaan en er is meer capaciteit voor een gedegen voorbereiding) en om de continuïteit van criminaliteitspreventie ook na afloop van het project te waarborgen.

Lage schaalniveau

Op het lage schaalniveau is de gang van zaken door de onderzoekers beter beïnvloedbaar. De stedenbouwkundige detaillering (vormgeving parkeerplaatsen, groengebieden, verlichtingsplan) is vrijwel geheel in handen van de gemeente en worden systematisch in de WSU gebracht. De invloed van de WSU op deze zaken is groot te noemen en er wordt de onderzoekers voldoende ruimte geboden hun voorstellen voor wijzigingen vanuit de veiligheidsoptiek in te brengen. De architectonische uitwerking van de bouwprojecten wordt niet systematisch in de WSU gebracht. Soms wordt wel het ontwerp gepresenteerd, maar dan is dit meestal al te ver gevorderd om nog ingrijpende wijzigingen voor te stellen. Er is weliswaar reeds een gewoonte ontstaan om de onderzoekers zelf op de architect af te sturen, maar dit lukt lang niet altijd omdat deze activiteit vanuit de gemeente nog niet wordt ondersteund.

Er is op dit moment echter een brief en brochure(checklist) in ontwikkeling voor opdrachtgevers van bouwprojecten waarin aandacht voor het preventieve aspect wordt gevraagd. Het ligt daarom voor de hand bij de aanbevelingen voor een betere gang van zaken op het lage schaalniveau deze brief en brochure centraal te stellen.

Aanbevelingen:

- de brief en brochure op korte termijn voor commentaar aan de belangrijkste betrokkenen voorleggen (WSU-leden, wethouders en afdelingshoofden) en definitief maken;
- een routine ontwikkelen om bij elk bouwiniatief in Randwijck, hoe onzeker ook, een brief en brochure toe te zenden (de brief ondertekend door burgemeester of wethouder ruimtelijke planning);
- regelmatig voeling houden met opdrachtgevers en architecten om na te gaan of er iets met de aanbevelingen gedaan wordt (dit kan meegenomen worden in het reguliere overleg) en voet bij stuk houden bij weerbarstige tegenspelers;
- betrokken ambtenaren (WSU en andere belangstellenden) een training geven voor het gebruik van de checklist (brochure)
- training van betrokken ambtenaren voor het inbouwen van het preventieve aspect bij groen- en verlichtingsplannen (ontwerpen die gemeente zelf maakt).

De laatste twee aanbevelingen kunnen gecombineerd worden door een training te verzorgen die beide zaken in zich verenigt. In een latere fase, wanneer het gebruik van de checklist gemeengoed is geworden en de checklist zelf waar nodig is bijgesteld, kunnen bepaalde aanbevelingen als bindende randvoorwaarde aan de initiatiefnemers worden meegegeven. Als voorbeeld kan genoemd worden het opnemen van inbraakwerend hang- en sluitwerk (NEN-normen 5088/89) in de gemeentelijke bouwverordening.

6.2 Beheerfase

In hoofdstuk 5 is geconcludeerd dat de gebruikers van Randwijck al een hoge organisatiegraad hebben bereikt, maar dat het niveau van participatie van de gemeente nog erg laag is. Geconstateerd is dat de gemeente het gebruikersoverleg duidelijk zal moeten maken wat zij dit overleg zelf te bieden heeft. Bij die erkenning hoort ook dat de gemeente akkoord gaat met het brede scala van onderwerpen dat ter sprake komt. Het overleg is indertijd opgezet rond het thema criminaliteitspreventie, maar al snel bleek dat ook andere onderwerpen de gemoederen bezig houden. In hoofdstuk 5 wordt opgemerkt dat de onderwerpen waar men zich mee bezig houdt samen zijn te vatten met de term "buurtbeheer". Het gaat daarbij om bundeling van alle activiteiten die de leefbaarheid in de wijk ten goede komen (verkeersveiligheid, parkeerbeleid, reiniging, onderhoud, reparatie, toezicht, overige preventieve maatregelen). Men zou de term "buurtbeheer" nog kunnen verbreden door ook de afronding van de planvorming in Randwijck (invulling van lege plekken) en de relatie in de planvorming met het naburige Céramique-terrein eronder te begrijpen. Deze twee zaken hebben ook een duidelijke relatie met de leefbaarheid.

Invulling geven aan een zodanig brede vorm van buurtbeheer is bij uitstek een taak voor de gemeente. Dit beeld wordt nog versterkt doordat er voor de naburige wijk De Heeg al wel een gemeentelijk initiatief voor buurtbeheer bestaat, en de overige aan Céramique grenzende wijken wel inspraak op de plannen voor dit terrein wordt gegund.

Het is nu aan de gemeente om evenwicht te brengen tussen enerzijds het hoge niveau van initiatief en organisatie bij de gebruikers en anderzijds het lage niveau van gemeentelijke aandacht voor het beheer van Randwijck. Nu doet zich precies het juiste moment voor om dit gat op te vullen. Het aannemen van de voorzittersrol door een gemeentelijke afgevaardigde is reeds de eerste stap in de goede richting. We willen echter verder gaan.

Aanbevelingen:

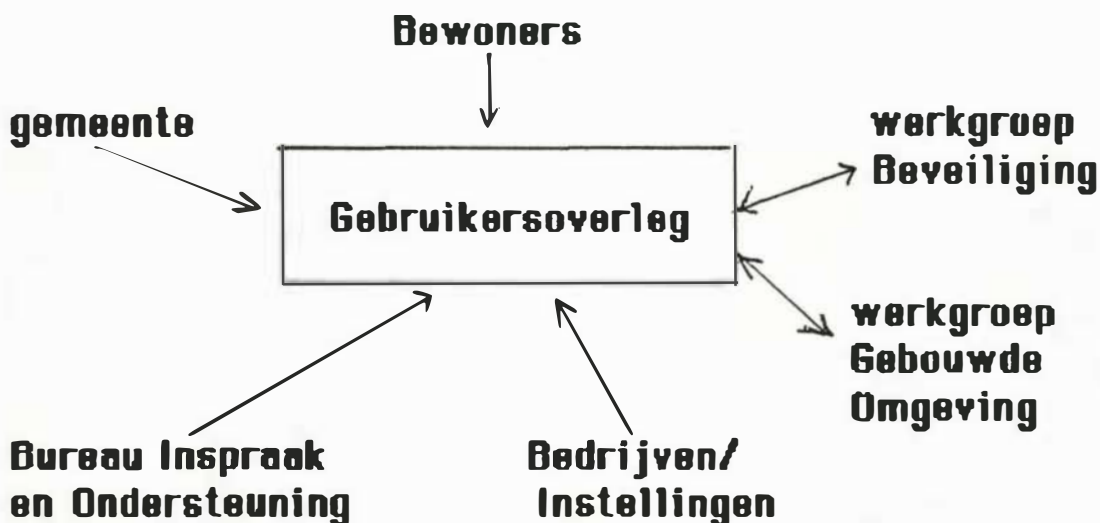
- een brief vanuit de gemeente aan de deelnemers van het gebruikersoverleg waarin het gebruikersoverleg wordt erkend als platform voor het ontwikkelen van buurtbeheer in brede zin en wordt aangegeven dat de gemeente intern reeds bezig is met een concept-beheerplan voor Randwijck;
- vanuit de coördinatiegroep een tijdelijke ambtelijke werkgroep instellen die een concept-beheerplan voor Randwijck gaat opstellen;
- naast de voorzitter en de projectleider Randwijck nog een gemeentelijke functionaris in het gebruikersoverleg afvaardigen die thuis is in zaken die met het beheer van Randwijck te maken hebben;
- de inbreng van de gemeentepolitie in het gebruikersoverleg versterken door afvaardiging niet alleen in het gebruikersoverleg maar ook in de werkgroep Beveiliging van dit overleg.

Ook bij deze aanbevelingen geldt weer dat het zaak is om zaken aan elkaar te knopen waardoor het geheel meer is dan de som der delen. In dit opzicht is het een goede zaak dat de voorzitter van het gebruikersoverleg tevens voorzitter van de coördinatiegroep voorkoming criminaliteit is. Dit schept goede mogelijkheden voor een koppeling van activiteiten van gebruikers met activiteiten die vanuit de gemeente ontplooid worden.

Bijlage 1

Organisatiestructuur van het Gebruikersoverleg Randwyck:

Toelichting:

Op dit moment wordt het Gebruikersoverleg samengesteld uit:

- vertegenwoordigers van bedrijven en instellingen
- een bewonersafvaardiging
- twee gemeente functionarissen, te weten de projectleider Randwyck en de voorzitter van de Coördinatiegroep Veelvoorkomende Criminaliteit, die tevens voorzitter van het Gebruikersoverleg is
- een medewerker van Bureau Inspraak en Ondersteuning.

Uit het Gebruikersoverleg zijn twee werkgroepen ontstaan, die een eigen voorzitter en secretaris hebben. De voorzitters en secretarissen van deze werkgroepen bereiden in samenwerking met de voorzitter en secretaris van het Gebruikersoverleg de agenda voor van het overleg.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT GEBRUIKERSOVERLEG RANDWIJCK (VOORSTEL)

1. In het gebruikersoverleg zijn bedrijven, instellingen en bewoners die in Randwijck gevestigd zijn vertegenwoordigd.
2. Het gebruikersoverleg heeft als doelen:
  - ontmoeting en communicatie;
  - informatievoorziening (via gemeente, politie, externe deskundigen);
  - invloed uitoefenen op de gemeentelijke planvorming uit oogpunt van sociale veiligheid;
  - komen tot samenwerking bij het treffen van preventieve maatregelen.
3. Uit het gebruikersoverleg zijn twee werkgroepen samengesteld; de werkgroep beveiliging en de werkgroep gebouwde omgeving. *aan de bestaande*
De werkgroepen bestaan uit minimaal 5 en maximaal 7 leden. Beide werkgroepen benoemen twee van hun leden tot voorzitter resp. secretaris.
De werkgroepen hebben tot taak plannen te ontwikkelen, die bijdragen aan de onder ad. 2 genoemde doelstellingen.
4. Het gebruikersoverleg komt in volledige samenstelling minimaal 2 keer en maximaal 4 keer per jaar bijeen.
  - 4.1 Indien een lid van het gebruikersoverleg voor een vergadering verhinderd is, tracht hij of zij voor een vervanger te zorgen.
In de vergaderingen van het gebruikersoverleg komen als vaste agendapunten aan de orde:
    - mededelingen: uitwisseling van relevante informatie tussen de diverse gebruikers;
    - informatie uit de werkgroepen;
    - bepalen van eventuele activiteiten richting gemeente en politie.
NB: ten aanzien van dit punt rijst de vraag welke activiteiten richting gemeente en politie direct via de werkgroepen kunnen verlopen en welke activiteiten via het grote gebruikersoverleg vastgesteld dienen te worden. Een mogelijkheid is dat de activiteiten waarin gemeente/politie gevraagd wordt om bepaalde besluiten ten aanzien van Randwijck ten nemen via het gebruikersoverleg te laten lopen; overige activiteiten richting gemeente en politie kunnen zelfstandig door de werkgroepen worden ondernomen.
  - 4.2 Besluitvorming in het gebruikersoverleg vindt als volgt plaats:
    - bij zakelijke kwesties via hand opsteken;
    - bij persoonlijke kwesties via schriftelijke stemming;
    - een voorstel wordt aangenomen wanneer een meerderheid van de aanwezigen vóór is.

- 4.3 De vergaderingen van het gebruikersoverleg worden afwisselend gehouden bij de grotere gebruikers van Randwijck; de vergaderingen dienen plaats te vinden op een door de weekse avond.
- 4.4 Het gebruikersoverleg benoemt een voorzitter en een secretaris: dit kunnen ook niet-gebruikers van Randwijck zijn.
De vergaderingen van het gebruikersoverleg worden voorbereid door voorzitter en secretaris van het gebruikersoverleg en de voorzitters en/of secretarissen van de beide werkgroepen.
- 4.5 De deelnemers van het gebruikersoverleg zijn voldoende gemandateerd om namens de organisatie die zij vertegenwoordigen beslissingen te kunnen nemen.

Aan: Bedrijven / Instellingen Randwijk
Van: Werkgroep Beveiliging
Betreffende: Beveiligingsplan Randwijk
Datum: 4 november 1988

Hierbij nemen wij de vrijheid U een praktijkgericht beveiligingsplan voor te leggen met betrekking tot Randwijk.

We hebben bij het opstellen van het plan vooropgesteld de totale beveiliging van Randwijk, met in de toekomst een mogelijke uitbreiding naar het Céramique-terrein. Bij de opzet is overleg geweest met verschillende particuliere beveiligingsorganisaties.

Dit plan is geen vervanging van Uw systeem betreffende beveiliging maar een verlenging.

Gezien de uitgestrektheid van de verschillende objecten zijn wij uitgegaan van een personele beveiliging gekoppeld aan Uw systemen.

De praktijk leert namelijk dat een alarmering direct en zo snel mogelijk gevolgd dient te worden door een personele aanpak.

De melding → follow-up door de surveillant.

Het plan is als volgt opgesteld:

A. De centrale meldkamer

De centrale meldkamer zou gebruikt kunnen worden van het MECC of een andere lokatie in Randwijk. 24-uurs bewaking, 365 dagen per jaar.

De alarmering van Uw bedrijf komt in principe binnen in deze meldkamer waarbij ook de mogelijkheid bestaat bepaalde telefoonnummers van Uw bedrijf te bellen. Komt er een alarm binnen dan zal dit direct doorgegeven worden aan de surveillant (punt B.)

Het is tevens mogelijk s'avonds of s'nachts Uw telefoonlijnen over te schakelen naar de centrale meldkamer. Rinkelt een bepaald nummer dan neemt de beveiligingsbeambte de telefoon op met de naam van Uw bedrijf. De personele bezetting dient wettelijk te bestaan uit twee beambten. De sleutelverantwoording kan in deze meldkamer gerealiseerd worden: een sleutelkast met Uw sleutels in verzegelde enveloppen. Is er onraad of een calamiteit dan verbreekt de surveillant de enveloppe en stelt een onderzoek in.

Een en ander gevolgd door een rapportage via de werkgroep beveiliging aan het betrokken bedrijf.

Het voordeel van deze meldkamer over reeds bestaande meldkamers is één meldkamer in de wijk met een overzicht op de toestand in de gehele wijk gedurende nachtelijke uren.

Echter ook slechts één aanspreekpunt voor politie of brandweer. Is er onraad dan berust de coördinatie bij deze meldkamer in zeer direct contact met de meldkamer van de politie en/of brandweer.

B. De surveillant

De surveillant rijdt s'avonds en s'nachts met een duidelijk herkenbare surveillance-auto door de wijk. Controleert de aangesloten bedrijven of instellingen. Bij valse alarmering kan hij indien nodig de apparatuur weer in werking stellen en vervolgt zijn ronde. Een en ander in overleg met het aangesloten en betreffende bedrijf.

Bijzonderheden waarop hij moet letten zullen door de meldkamer aan hem doorgegeven worden.

Heeft U bepaalde bijzonderheden op Uw terrein dan neemt hij deze ook op in de ronde.

Uit de inzetbaarheid van deze surveillant spreekt een grote vorm van risicobeheersing en flexibiliteit.

D.m.v. wisselende rondetijden en veranderlijke routes blijft zijn controle effectief.

Buiten de nachtelijke uren dient deze surveillant ook tijdens weekends, feestdagen e.d. zijn werk te doen. Hij kan (na afspraak via de meldkamer) evt. toeleveringsbedrijven laten lossen, toegang verschaffen en nog allerlei taken waarvoor U geen continue bezetting nodig acht.

De realisering van zo'n plan zal afhangen van de bereidheid van de Randwijk gebruikers. De werkgroep beveiliging wil best de coördinerende taak op zich nemen.

Een inzicht van de kosten is moeilijk te geven maar wij denken bij een bezetting van 19.00 - tot 0.300 uur en de weekenden en de feestdagen aan ± f 40.000,--.

Deze tarieven zullen natuurlijk bij collectieve afspraken verdeeld kunnen worden over alle partners.

Voor individuele bewoners bestaat de mogelijkheid een abonnement te verkrijgen op de diensten van de surveillant. Deze kan voor een jaarlijkse bijdrage van f 25,-- tijdens hun vakantie de woning van de abonnee controleren. Door het jaar surveilleert hij door de straten van abonnees en houdt extra toezicht in straten met een concentratie van abonnees.

Het aansluiten van bedrijven op de meldkamer (alarmsystemen, telefoon etc) kan met de betreffende beveiligingsorganisaties eventueel doorgenomen worden.

Schade, onraad en storingen kunnen vroegtijdig onderkend worden en in overleg met U beperkt of opgelost worden.

Bovendien zal door dit permanente toezicht de preventieve werking erg groot zijn. Men kan immers ieder moment oog in oog staan met de surveillant. Bij diefstal of insluiping kan er direkt gereageerd worden.

Mocht U nog vragen hebben of aanmerkingen / wensen hebben betreffende dit plan vermeldt U dit dan bij het retourneren van de bijgesloten enquête.

Werkgroep Beveiliging.

P.G.H. Willems

H.J. Kortas Altas

W.J. Beckers

J.A.H. van Wunnik

L.S. Brouns

MECC

Bureau Criminaliteitspreventie

Medewerker onderzoek Rijksuniversiteit

Limburg

Provincie Limburg

De Limburger

- veruit de meeste gebruikers zijn zonder meer bereid mee te werken aan een gemeenschappelijk beveiligingsplan. Twee gebruikers laten deelname afhangen van het kostenplaatje.

- het meest aantrekkelijke van het plan vindt men de positieve uitstraling die Randwyck hierdoor krijgt. Daarnaast zijn ook het gezamenlijk dragen van de kosten en het gemeenschappelijk karakter van het plan een belangrijk motief om mee te werken.

- t.a.v. het plan zoals het er nu ligt vinden 8 van de 14 gebruikers dat er nadelen aan het plan kleven. Een aantal vinden het nog te duur. Andere bezwaren zijn: te vaag; bezetting buitendienst te kort.

- de helft is bereid financieel bij te dragen aan de realisering van het plan. Twee zijn hiertoe niet bereid. De anderen laten het afhangen van het kostenaspect.

M.a.w. indien het kostenplaatje interessant is dan is 75% bereid mee te doen.

- t.a.v. de verdeelsleutel lopen de meningen en suggesties nogal uiteen. Er zal een formule bedacht moeten worden die met de verschillende factoren rekening houdt.

- het plan zou binnen een half jaar in werking moeten kunnen gaan, waarbij een proefperiode van een halfjaar als wenselijk wordt gezien.

- t.a.v. het toezicht op de uitvoering van het plan lopen de meningen ook weer uiteen. Het meest wordt de werkgroep "Beveiliging" genoemd als "controle-orgaan". Hoog scoort ook een eventueel op te richten vereniging of stichting.

22 februari 1989
Joop Beckers

Resultaten van de enquête betreffende het beveiligingsplan Randwyck:

Inleiding:

Tijdens het 3e Gebruikersoverleg van 8 november j.l. werden onder de aanwezige bedrijven/instellingen enquête formulieren uitgedeeld m.b.t. een beveiligingsplan voor Randwyck. De niet-aanwezige bedrijven/instellingen kregen een formulier toegestuurd.

De bewoners werden nog niet ondervraagd. Het is wel de bedoeling de bewoners in een latere fase bij het plan te betrekken.

De gebruikers werden in een begeleidend schrijven verzocht om het formulier voor 15 december te retourneren. Deze datum bleek achteraf veel te optimistisch gesteld. Het duurde tot half februari voordat 14 formulieren binnen waren.

Van de beheerder van het Autopark (Makelaars Onroerend Goed) is de bereidheid tot medewerking toegezegd.

Golden Tulip Hotel heeft volgens zeggen het formulier ingestuurd, maar is niet ontvangen. Het verzoek om dit nogmaals te doen werd niet ingewilligd. De bedrijven/instellingen, die wel het enquête formulier hebben ingevuld zijn:

- DGD, RL, De Limburger, MECC, NSAW, Plem, Provincie Limburg, Openbare Basisschool Randwyck, Bakken Research Center, Vrije School, NS, KNP, PTT en Aegon Vastgoed BV.

Resultaten van de vragen:

- 13 van de 14 bedrijven/instellingen hebben reeds maatregelen voor preventie van criminaliteit genomen. Een bedrijf is er mee bezig.

- de meest toegepaste maatregelen op dit moment zijn:

- * techno-preventieve maatregelen
- * elektronische alarmering
- * afscherming

- de helft van de bedrijven/instellingen willen in de toekomst de maatregelen uitbreiden c.q. optimaliseren. Het accent hierbij ligt weer op techno-preventieve- en elektronische maatregelen.

Ook het inhuren van particuliere bewakingsdiensten wordt genoemd.

- bijna alle gebruikers hebben reeds problemen met criminaliteit ondervonden, waarbij vooral opvallen de grote aantallen diefstallen uit gebouwen, vernielingen op terreinen en graffiti overlast. Verder komen veel beschadigingen aan auto's voor en worden er veel fietsen gestolen.

- in de meeste gevallen wordt aangifte bij de politie gedaan en zeker als het om verzekeringszaken gaat.

- bijna alle gebruikers zijn bereid om op speciaal ontworpen formulieren "voorvallen" zelf te registreren.

Rijksuniversiteit Limburg
Vakgroep Strafrecht/Criminologie
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Bureau Criminaliteitspreventie
Mariottplein 9
1098 NW Amsterdam

**Bestuurlijk Preventie Project Veelvoorkomende
Criminaliteit Randwyck**

meldingsformulier voor:

d i e f s t a l

s.v.p. per incident één formulier gebruiken!

Algemene vragen

- 1. naam bedrijf/instelling :
- 2. naam invuller :
- 3. plaats van het incident (adres) :
- 4. datum van het incident : jaar: . . . . ; maand: . . ; dag: . .
- 5. tijdstip incident om. . . . . uur/tussen. . . . . en. . . . . uur

6. aard van het gestolen goed

- eigendom van bedrijf/instelling, n.l.:
  - auto(-onderde(e))l(en)
  - fiets/bromfiets
  - apparatuur(bijv. computer)
  - overige, te weten:.....

- eigendom van personeel/bezoekers, n.l
  - auto(-onderde(e))l(en)
  - fiets/bromfiets
  - portemonnaie;handtas
  - overige, te weten:.....

7. Schade bedrag : exact : fl. ....
 schatting: fl. ....
 onbekend

8. Precieze plaats van de diefstal

- in bedrijf/instelling
 magazijn
 bouwkeet
 container
 omliggend terrein
 anders, te weten:.....

9. Dader/aangifte: a) dader bekend : ja
 nee

- b) aangifte gedaan: ja
 nee
 onbekend

10. Werden/worden er maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen?

ja, namelijk.....

nee, omdat.....

**Bestuurlijk Preventie Projekt Veelvoorkomende
Criminaliteit Randwyck**

meldingsformulier voor:

V A N D A L I S M E

s.v.p. per incident één formulier gebruiken!

Algemene vragen

1. naam bedrijf/instelling :
2. naam invuller :
3. plaats van het incident (adres) :
4. datum van het incident : jaar; ; maand: ; dag:
5. tijdstip incident om..... uur/tussen.....en..... uur

6. aard vandalisme:

s.v.p. aankruisen wat van toepassing is!

- vernieling
- bekladding
- brandstichting
- anders, n.l. ....

7. object vandalisme:

- auto
- muur
- deur
- raam/ruit
- verlichting
- brievenbus
- anders, te weten. ....

8. precieze lokatie:

- binnen het gebouw
- voorzijde gebouw
- achterzijde gebouw
- zijkanten gebouw
- op het omliggend terrein
- anders, te weten .....

9. Schadebedrag: exact fl. ....
 schatting fl. ....
 onbekend

10. Dader/aangifte: a. dader bekend ja
 nee

- b. aangifte gedaan ja
 nee
 onbekend

11. Werden/worden er maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen?

ja, namelijk .....

nee, omdat .....

12. Overige opmerkingen (bijvoorbeeld een nadere omschrijving van het incident):

.....
.....

Bestuurlijk Preventie Projekt Veelvoorkomende
Criminaliteit Randwyck

meldingsformulier voor:

Overlast

s.v.p. per incident één formulier gebruiken!

Algemene vragen

1. naam bedrijf/instelling :
2. naam invuller :
3. plaats van het incident (adres) :
4. datum van het incident : jaar: ; maand: ; dag;
5. tijdstip incident om..... uur/tussen .....en.....uur

6. Soort overlast (anders dan vandalisme en diefstal)

- door drugshandel en/of gebruik
- rondhangende jongeren
- vuilnis/vervuiling met.....
- fout geparkeerde auto's
- anders, te weten.....

7. Plaats van de overlast

- in openbare gedeelte van bedrijf/instelling
- op parkeerterrein/in parkeergarage
- in/nabij de ingang van het gebouw
- op de openbare weg vlak bij bedrijf/instelling
- anders, te weten : .....

8. Schade bedrag :   exact fl.....
                               schatting fl.....
                               onbekend
                               geen

9. Heeft u de overlast bij de politie gemeld?

- ja
 nee

10. Indien deze overlast regelmatig voorkomt bent u dan bereid om preventieve maatregelen hiertegen te treffen?

- ja, namelijk.....
 nee, omdat.....

Bezoekers

De grootste publiekstrekkers zijn het MECC en het AZM.

Het MECC organiseert ongeveer 20 grote evenementen per jaar met als gevolg in korte tijd duidenden bezoekers.

Het AZM trekt dagelijks naar schatting 2500 bezoekers.

Verder trekt de Rijksuniversiteit Limburg en de sporthal Randwyck veel publiek

Tussen 200 en 300 bezoekers per dag : Vrije School Maastricht, Provinciehuis, DGD, PTT en NS.

Tot 50 bezoekers per dag voor: PLEM, KNP, Openbare Basisschool, De Limburger en Medtronic.

Verkeer

- overwegend gebruik van de auto om Randwyck te bereiken.
Uitzondering voor bezoekers van de RL, NS station (veel fietsers).
- veel doorgaand auto- verkeer in de richtingen:
Maastricht-Eysden en Maastricht - De Heeg/ Eyldegaard.
- extra drukke avondspits voor PTT-voorsorteercentrum en de sporthal.

Tijdens de spitsuren wordt het wegennet in Randwyck zwaar belast.

Bron: Gemeente Maastricht, afdeling Onderzoek en Statistiek, mei 1988
en gegevens van de bedrijven en instellingen.

Noten

1. Procesgang in de woningbouw. Deel 2 van het rapport:
" Criminaliteit en gebouwde omgeving" uitgegeven door
Bureau Landelijk Coördinator Voorkoming Misdrijven,
's- Gravenhage, juni 1986, bladzijde 21.
2. idem, bladzijde 21.
3. idem, bladzijde 22.

VERKLARING

1. Provinciehuis
2. Limburglaan
3. PLEM
4. DGD
5. PTT-voorsorteercentrum
6. Kennedyingel
7. MECC
8. Medtronic
9. Station NS
10. Academisch Ziekenhuis
11. Rijksuniversiteit Limburg
12. Vrije school
13. KNP
14. Openbare basisschool
15. Sporthal
16. Oeslingerbaan
17. Hoge Weerd
18. Research Instituut voor Bedrijfskunde

